

GAZETA POLSKA

WARUNKI PRENUMERATY:

ROZCZNIĘ: w Brazylii 14\$000, do Argentyny 6 pezów, do Ameryki Północnej i do Europy 3 dolary. Numer pojedynczy 400 rejsów.

WARUNKI OGŁOSZEN

Drobne ogłoszenia do 3 cm. wysokości (jeden łam) 1 raz 3\$000, 2 razy 5\$000, 3 razy 7\$000, 6 razy 12\$000. Większe ogłoszenia po 600 rejsów (urzędowe 1\$000) za 1 cm. jednołam. W tekście 100 proc. drożej. Roczne ogł. 50 proc. niżki Ogłosz. tylko za gotówkę.

ADRES dla LISTOW I PRZESYŁEK PIENIĘŻNYCH

[„Vale Postal” i „Carta com Valor”]

Gazeta Polska, Curitiba - Parana, Caixa Postal B

REDAKCJA i ADMINISTRACJA

mieści się przy ulicy Conselheiro Laurindo No. 6.

[blisko Uniwersytetu Parańskiego]

Gazeta wychodzi raz na tydzień, zawsze w środę.

Wydawca: Franciszek Wochnik.

Redaktor: Ignacy Sklarski

Nr. 14

Kurytyba, Sroda dnia 4 Marca 1928

Rok XXXVII

OD REDAKCJI I WYDAWNICTWA.

Od dłuższego już czasu pewne tutejsze sfery starają się tendencyjnie wmówić w naszych rodaków, że „Gazeta Polska” nie jest zupełnie własnością p. Wochnika, że ulega pewnym wpływom, że nie jest redagowaną w duchu katolicko-polskim i tem podobne kłamliwe, niesumienne, a naszymu piśmiu szkodliwe insynuacje.

Staraliśmy się dotychczas ignorować tę niesumienne i podstępna robotę, gdy jednak w ostatnim czasie robotę a znalazła poparcie nawet u sfer oficjalnych — wobec tego jesteśmy zmuszeni przeciw dalszym podobnym machinacjom zaprotestować i oświadczyć kategotycznie, że

1) „Gazeta Polska” jest wyjątkową i niczem nieograniczoną własnością p. Franciszka Wochnika, który ją nabył w roku 1924 w zupełnie legalny sposób od ks. Teodora Drapiewskiego.

2) „Gazeta Polska” nie ulegała nigdy i nie ulega żadnym postronnym wpływom, a redaktor jej w swem zadaniu kieruje się jedynie

własnym sumieniem, bezstronnością i dobrem Ojczyzny i Kolonii polskiej w Brazylii.

3) „Gazeta Polska” redagowana była zawsze i jest w duchu narodowo katolickim, a opinję swą w sprawach społecznych wypowiada jasno, bez obłudy i bezstronnie.

4) Gdy chodzi o dobro Kolonii „Gazeta Polska” popiera i zawsze popierać będzie tylko tych, którzy walczą za sprawę słuszną i pożyteczną dla naszego wychodźstwa, bez względu na ich zapatrywania partyjne lub religijne, tak samo będzie zawsze zwalczać tych, którzy starają się być szkodliwi naszej wierze katolickiej i uczuciom religijnym naszego Wychodźstwa.

5) „Gazeta Polska” nigdy nikogo nie zaczepiała i zaczepiać nie myśli, zaczepiona jednak bronić się będzie w granicach dozwolonych honorem i uczciwością.

Temi zasadami kierowaliśmy się także w ostatniej kampanji przeciw nadużyciom urzędników polskich i marnowaniu grosza polskiego.

ma nie dyktatorskiego. Nie przeciwstawił szacunku dla władzy prawom obywateli; nie zdeptał ciała bogini Wolności; nie okazał także głębokiej pogardy dyktatorskiej dla ciała reprezentacyjnego, ale przez zmianę Konstytucji wprowadził to przedstawicielstwo w ramę wiśniową. Przypomniał ludziom politycznym, że według słów Lacordaire'a, prawo traci więcej przez korupcję niż przez gwałt i że nadużycia zrodzone przez złe zrozumianą wolność, podkopują same podstawy demokracji.

Dziela Piłsudskiego

»Zamiast targowania się Piłsudski otoczony elitą ministrów, przystąpił do dzieła. Stabilizacja monety polskiej, rozwój życia gospodarczego kraju i zawarcie pożyczki amerykańskiej dowodzą, że mu się na tej drodze powiodło. W zakresie moralnym Piłsudski nie pozbawił opinii publicznej swobod, nie usiłował także przyznawać monopolu na patriotyzm jednej jedynej partii. Dekrety prasowe, które wywołały wylew atramentu, są bardzo łagodne w porównaniu z temi, na któreby się była poważała prawdziwa dyktatura: kraj sąsiedni Włochy dają nam tego widowisko.

»Rząd Republiki Francuskiej dekorując świeżo Marszałka Piłsudskiego medalem wojskowym, najwyższem odznaczeniem marszałków zmanifestował swoją admirację dla tego wielkiego żołnierza. Piłsudskiego porównują do Garibaldiego. Tak Piłsudski jest Garibaldim Polskim, ale jest w nim spłz męza stanu, który umie połączyć ze swoim patriotyzmem romantycznym a realistycznym zarazem, decyzję, skupienie i energję, przymioty niezbędne dla tej roli. Rasy mają skłonność do wcielania się w bohaterów. Piłsudski jest takim legendarnym bohaterem: jest twórcą acimatore i podtrzymywaczem swojej ojczyzny. Zwracając się ku niemu, Polska zwróciła się do swoich tradycji i do swoich przeznaczeń».

Oto jak Piłsudskiego ocenia głos kierujących sfer Francji. Ma to wartość tem większą, że głos ten pojawił się w dzienniku, będącym jednym z czołowych organów francuskiego obozu radykalno-demokratycznego.

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

SPROSTOWANIE. Do artykułu wstępnego w poprzednim numerze „Gazety Polskiej” pod tytułem „Z pobytu Pana Posła Rzeczypospolitej Polskiej w Kurytybie” zakradła się pomyłka. A mianowicie w wierszu 38 ma być 10 tysięcy milreisów MIESIĘCZNIE a nie rocznie.

PAN POSEŁ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, DR. T. GRAGOWSKI wyjechał dnia 28 marca br. do M. Malletu, skąd powróci wprost do Rio de Janeiro.

Przed wyjazdem przyrzekł Pan Posel powrócić za kilka miesięcy do Parany, aby dokładniej zapoznać się z kolonijami parańskimi. Fatalne przyrzeczenie. Wszyscy dotychczas Posłowie R. P., którzy podobne robili nam przyrzeczenia, powracali w krótkim czasie nie do Parany, lecz do... Warszawy.

DR. PAMPHILO D'ASSUMPTÃO, prezydent parańskiego Towarzystwa Handlowego (Associação Commercial do Parana) zwrócił się do tutejszej prasy brazylij

skiej i polskiej z prośbą o poparcie go w urządzeniu wystawy produktów dostarczanych Kurytybie przez okoliczne kolonie, którą ma zamiar doprowadzić do skutku w miesiącu lipcu br.

»Mam zamiar — powiada Dr. Assumpção — urządzić wystawę i konkurs kolonii, na których pragnę wykazać nadzwyczajną wartość ekonomiczną tych żywicieli naszej stolicy i kraju.

Ci koloniści, którzy swą pracą przyczyniają się do naszego dobrobytu i postępu i zaopatrują nas obficie w tanie pożywienie, zasługują, aby ich pracę poznano i uznano.

Redakcja „Gazety Polskiej” popierając szlachetne zamiary Dra Pamphila d'Assumpção, zaprasza naszych kolonistów do wzięcia jak najliczniejszego udziału w tej popisowej wystawie. Niech nasi rodacy, posiadający kolonie w pobliżu Kurytyby, pokażą na tej wystawie, że są istotnie żywicielami Kurytyby, dostarczając jej obficie takich i zdrowych pokarmów.

5 TA ROCZNICA ŚMIERCI SP. DRA TADEUSZA CHROSTOWSKIEGO, kierownika Ekspedycji naukowej, poległego jak żołnierz na posterunku, przypada dn. 4 kwietnia br.

Resztki poświęcenia tego cichego, a jednak bohaterstwa pioniera, który dla zdobyci naukowych poświęcił swe życie, umierając zdala od przyjaciół i ukochanych istot, spoczywają w samotnej, opuszczonej mogile na cmentarzu w miejscowości Pinheirinhos, oddalonej 72 km. od Foz de Iguaçu, przy drodze prowadzącej do Guarapuawy.

Część Jego zacnej pamięci.

REGULAMENTOS DOS IMPOSTOS I NOVAS TABELLAS. Pod takim tytułem wydała „Livraria Mundial” książkę o podatkach, opracowaną przez p. Duarte Vellosa. Książkę tą powinien posiadać każdy kupiec i wogóle każdy obywatel, obowiązany do płacenia podatków, gdyż zawiera ona wszelkie wyjaśnienia dotyczące płacenia podatków.

ZABOJSTWO. Krwawa scena, której ofiarą padło znowu jedno życie więcej, rozegrała się dnia 27 marca br. w botekinie Jefroniny Masuszek (?) przy ul. Barão do Serro Azul.

Do botekinu tego przyszedł dnia wyżej wspomnianego Stanisław Sobreński, nieco podchmielony, gdzie spotkał się z rolnikiem Picotrem Neumanem, który wkrótce po nim przybył do tegoż botekinu.

Rozpoczęli rozmowę, przeplatając ją kaszasetem. Ni stąd ni zowąd przyszło nagle do sprzeczki z powodu jakiegoś przedmiotu, który Sobreński przyniósł ze sobą i nie mogąc go znaleźć posadził Neumana, że mu go zabrał. Ten, będąc już dobrze podchmielony i czując się obrażonym tem posądzeniem, wy dobył z kieszeni zwykły scyzoryk i zadał nim cios w piersi Sobreńskiemu.

Sobreński, schwyciwszy się za piersi, chwycił się, wyszedł na ulicę i padł przy rogu ulic Barão do Serro Azul i S. Francisco. Władze to Neumann starał się uciec,

Przypominamy.

naszym Szan. Prenumeratorom i Agentom

loterję

którą urządzamy zupełnie za darmo. Ciągnięcie odbędzie się napewno

1 maja r. b.

Wygrać mogą tylko ci, którzy nie mają u nas żadnego długu, to znaczy, że muszą ew. zaległości za książki, kalendarze i prenumeratę za rok 1928 uiszczyć najpóźniej do 30 kwietnia. Kto się spóźni z opłatą, nie bierze udziału w loterji.

Szanownych Agentów

prosimy o wysłanie zebranych pieniędzy za prenumeratę tak, aby nadeszły do naszych rąk do 30 kwietnia. Sama lista, kto zapłacił, nie ma dla nas znaczenia, o ile nie otrzymamy równocześnie pieniędzy. Inaczej loterja traci sens.

Od 1 kwietnia wstrzymaliśmy licznym prenumeratorom gazetę, ponieważ nie nadeszła jej należność a od 1 maja

wstrzymamy gazety

wszystkim, którzy za rok 1927 nie nadeszła pieniędzy do 1 maja. Wydaw. „Gaz. Polskiej”

ale mu się to nie udało, gdyż został przyaresztowany i odprowadzony na policję. Stanisław Sobreński liczył lat 23 i był z zawodu szewcem. Zmarł w kilka minut później w wozie pogotowia ratunkowego, który go odwoził do szpitala.

Parana

PODZIĘKOWANIE. Po opuszczeniu kolonii polskich w dorzeczu Iwawy w poczucie wdzięczności i obowiązku składam serdeczne dzięki wszystkim rodakom za gościnne przyjęcie mnie do siebie, ułatwienie mojej pracy entomologicznej i życzliwość, okazaną mi wszędzie. Żegnam więc kolonję: Apukranę, Herwalsinho, Marecas, Candido de Abreu i Szpadę, unosząc z sobą do zamorskiej Ojczyzny nader miłe wspomnienia serdecznego współżycia z tutejszemi rodakami.

Michalina Isaakowa.

OD REDAKCJI P. Michalina Issakowa zasłużona, dzielna i wytrwała przyrodniczka przebywała przez rok i trzy miesiące w powyżej wymienionych kolonjach oddając się pracy naukowej i uzupełnieniu swych cennych zbiorów przyrodniczych. Powróciła przed kilku dniami do Kurytyby, skąd po uporządkowaniu swych zbiorów powróci prawdopodobnie w maju — do Polski.

Santa Catharina

WYSTAWA BYDŁA. Dnia 24 marca br. została otwarta w Lagos Wystawa bydła, urządzona przez Związek hodowców bydła. Gubernatora stanu Dra Adolfa Kondera reprezentował na tej wystawie Dr. Cid Campos, sekretarz stanu do spraw wewnętrznych. Towarzyszyli mu Dr. Haroldo Pederneras, dyrektor robót publicznych, Dr. Wenceslau Brèves, inspektor dróg i inni dygnitarze stanowi.

MORDERCY DZIENNIKARZA CRISPIMA MIRY POWTÓRNIE UWOLNIENI OD KARY. Na rozprawie karnej, która się odbyła w Sao Joze, dn. 25 marca br. zostali

Z okazji Świąt Wielkanocnych przesyłamy wszystkim naszym Szanownym Prenumeratorom, Symp tykom i Agentom serdeczne życzenia

WESOŁEGO ALLELUJA!

Wydawca i Red.ktor

poraz drugi uwolnieni od winy i kary mordercy dziennikarza śp. Crispina Mry.

Sao Paulo

ECHA KATASTROFY W SANTOS. Komisja inżynierska zbadała dokładnie dnia 23 marca br. górę Monte Serrat i oświadczyła, że na razie góra ta nie przedstawia niebezpieczeństwa, o ile nie będą padać ulewne deszcze. Budynek kasyna, istniejącego na tej górze, znajduje się również w dobrym stanie. Mimo to odbywa się w dalszym ciągu badania techników. Aby uniknąć dalszych nieprzewidzianych spadów góry, prefektura ma zamiar wymurować w tym miejscu ścianę, któraby miasto zabezpieczała w przyszłości od podobnej katastrofy.

ZAMORDOWANIE SZOFERA. Donoszą z S. Paulo, że na drodze kolejowej między miastami Colina i Barreto został zamordowany szofer Manoel Freitas Borges. Szofer ten w wynajętym samochodzie przewoził kilku osobników, którzy przy bywaniu na miejsce, wyżej opisane, zabili go kilkoma strzałami z rewolweru i następnie obrabowali.

Jest to już drugi podobny wypadek zamordowania szofera. Przed niedawnym czasem chciano w ten sam sposób zamordować szofera Angela Gutierrez, ten jednak zdążył jeszcze zaalarmować buźnią okolicznych mieszkańców i w ten sposób uratować swe życie. Widać ma się tu do czynienia z organizowaną szajką zbrodniarzy.

KOLEJE ELEKTRYCZNE. Donoszą z S. Paulo, że w dalszym ciągu są prowadzone roboty dla przystosowania torów kolejowych dla pociągów elektrycznych. Roboty te mają być inaugurowane do 1 czerwca br. aż do stacji Sao Carlos. Przed ukończeniem bieżącego roku pociągi elektryczne dochodzić będą do stacji Rincão.

ORYGINALNE SAMOBOJSTWO. W oryginalny sposób odebrał sobie życie dnia 26 marca br. włoch Mario Cicardi. Zapalił manowicie w swym pokoju specjalne w tym celu urządzone ogniisko, nalożył na nie sporo węgla, następnie położył się na nie i tak powoli formalnie się usmarzył.

Rio de Janeiro

BRAZYLJA NIE CHCE POWROCIĆ DO LIGI NARODÓW Na zaproszenie oficjalne, aby Brazylja powróciła do Ligi Narodów odpowiedział minister spraw zagranicznych p. Dr. Mangabeira, że Brazylja cení wysoko prace Ligi Narodów dla pokoju światowego, i że sama także w tym duchu pracować będzie, jednak narazie nie powróci do Ligi Narodów.

To stanowisko Brazylji spotkała się z uznaniem Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki.

ZGON HISTORYKA BRAZYLIJSKIEGO. Z Waszyngtonu donoszą, że zmarł tam Dr. Oliveira Lima, profesor Uniwersytetu amerykańskiego i autor licznych dzieł historycznych.

Prof. Oliveira Lima urodził się w Recife w roku 1867. Był osobą szanowaną barona Rio Branco i jako uczonego i polityk oddał swój wielki wkład.

TRAGICZNY WYPADEK. Inny kolejowy Agostinho Ornelas Souza, szef linii E. F. Therezopolis, jadąc w służbie inspekcyj-

nej w wagonie tylnym pociągu stracił w danym momencie równowagę i padł na tor kolejowy uderzając głową o kamień. Wypadek ten zauważono dopiero w kilku godzin później. Wskutek otrzymanych ciężkich obrażeń ciała i pęknięcia czaszki inżynier Ornelas Souza zmarł, gdy go przewożono do Rio de Janeiro.

MORDERSTWO. Z Rio de Janeiro donoszą, że w miejscowości Santa Rosa w domu niejakiej Izatiny podoficer Augusto Silveira zabił celnym strzałem z rewolweru Gregoria Wincetego Rodriguesa, który się w domu tej kobiety znajdował. Przyczyną morderstwa była zazdrość. Zbrodniarza uwięziono.

NOWY SPOSOB LECZENIA TRADU. Młody lekarz brazylijski Dr. Felix Pedrosa, przybyły niedawno z Europy, gdzie po długich badaniach wynalazł nowy sposób leczenia trądu, ofiarował swój wynalazek Instytutowi w Manguinhos, w którym wkrótce odbędą się doświadczenia praktyczne tego nowego cennego wynalazku.

Wynalazek Dra. Pedrosa będzie uzupełniony przez Instytut w Manguinhos, który, rozporządzając dostatecznymi środkami terapeutycznymi, może leczyć 50 procent trędowatych.

ILE MIESZKAŃCÓW POSIADA STOLICA BRAZYLJI - RIO DE JANEIRO. Według statystyki sporządzonej przez odnośny Inspektorat miasta Rio de Janeiro, stolica Brazylji, posiada 1 milion i 800 tysięcy mieszkańców.

KANDYDAT NA PREZYDENTA REPUBLIKI. Stronictwo Narodowo Demokratyczne (Partido Democratico Nacional) zamierza przy najbliższych wyborach prezydenta Republiki postawić kandydaturę Dra. Assis Brasilę.

Rio Grande do Sul

KWESTJA CUKRU W STANIE RIO GRANDE DO SUL. Donoszą z Rio de Janeiro, że pod tytułem „O assucar” no Rio Grande do Sul, dziennik „Gazeta de Noticias” omawiając zarządzenia prezydenta Getulio Vargasa w sprawie przemysłu cukrowego powiada, że przy takiej orientacji i innych ułatwieniach, które rząd stanowy udziela fabrykantom cukru, należy się spodziewać, że stan Rio Grande do Sul w krótkim czasie stanie się jednym z wielkich producentów cukru z wielką korzyścią dla naszego handlu zagranicznego i dla naszej własnej ekonomii, gdyż nasi miejscowi konsumenci uwolnią się od wygórowanych cen cukru sprowadzanego.

TELEGRAMY

z całego świata

POLSKA. — Z Berlina donoszą, że generałowi polskiemu Dowojnie skradziono w pociągu walizkę, w której znajdowały się ważne dokumenty wojskowe. Władze gajcyjskie uwięziły kilka osób, podejrzanych o udział w tej kradzieży.

— Z Warszawy donoszą, że znany w Kurytybie okulista, obecnie profesor Uniwersytetu wileńskiego Dr. Julian Szynalski został przy ostatnich wyborach wybrany senatorem do polskiego Senatu.

— Z Berlina donoszą, że konferencja polsko litewska, która się

zebrała w Królewcu dnia 30 marca br. będzie trwała 4 do 5 dni. Konferencja ta będzie przygotowywana drugą konferencją, która się odbędzie później także w Królewcu.

— Z Warszawy donoszą, że w kolach dobrze poinformowanych mówią, że minister spraw zagranicznych Zaleski wyjedzie w kwietniu br. do Rzymu na specjalne zaproszenie włoskiego premiera, Mussoliniego.

— Dyrekcja międzynarodowej Wystawy Poznańskiej otrzymała oficjalne zawiadomienie, że Instytut Kawowy w S. Paulo postanowił wziąć udział w wystawie, która się ma odbyć w dniach od 28 kwietnia do 6 maja br.

— Brazylijski minister komunikacji Dr. Wiktor Konder zawiadomił swego kolegę ministra spraw zagranicznych Dra. Mangabeirę, że udzielił upoważnienia delegacji polskiej dla dokonania lotu przez Atlantyk, którego mają się podjąć w kwietniu br. dwaj lotnicy polscy na trzymotorowym samolocie Folker 1 między Warszawą i Buenos Aires z przystankami w Lyonie, Casablanca, Dakar, Recife i Rio de Janeiro.

— Z Warszawy donoszą, że w okolicy Łomży pociąg najechał na liczną grupę funkcjonariuszów kolejowych, zbijając czterech i raniąc ciężko innych.

— W samym sercu Warszawy zawalił się nowo zbudowany budynek zabijając 4 osoby.

— Wybór wicemarszałka Sejmu odbył się dn. 29 marca br. w zupełnym porządku. Podczas tego wyboru marszałek Piłsudski stracił się zatrzeć zle wrażli, spowodowane interwencją jego przy wyborze marszałka Sejmu, w dniu 28 marca br. którym wybrany został Ignacy Daszyński, marsz lek Piłsudski kazał wyrzucić siedmiu posłów, którzy mu przekadzali bez przerwy w odczytywaniu dekretu otwarcia Sejmu.P.R.)

— Z powodu tumultu spowodowanego w Sejmie odczytaniem orędzia Prezydenta Rzeczypospolitej zostali uwięzieni kilku posłów komunistycznych.

— Z Berlina donoszą pod datą 30 marca br., że do Królewca przybyła delegacja litewska pod przewodnictwem Waldemarasa, która ma rozpocząć z polską delegacją pertraktacje w sprawie granic.

— W pałacu prefektury miasta Królewca rozpoczęły się dnia 30 marca br. pertraktacje polsko litewskie pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych p. Zaleskiego i premiera litewskiego Waldemarasa. Przy otwarciu konferencji był obecny gubernator Prus wschodnich i przedstawiciele miejscowych władz.

P. p. Zaleski i Waldemarasa oświadczyli na wstępie, że celem Konferencji jest zabezpieczenie pokoju między obu państwami zgodnie z życzeniem Rady Ligi Narodów.

Delegaci polscy dali do zrozumienia, że sprzeciwiają się stanowczo wszelkim dyskusjom teoretycznym o kwestii terytorjalnej, natomiast są gotowi dać najdalej idące ustępstwa.

Delegaci polscy mniemają, że na konferencji tej uda się załatwić niektóre sprawy drugorzędne.

Ze strony delegacji litewskiej daje się czuć pewne zdemotywowanie i wysiłki, aby uniknąć przekroczenia granic opinii swego kraju, tem więcej, że opinja ta oskarża już Waldemarasa o wielką uległość Polsce.

WŁOCHY. — Donoszą z Rzymu, że w ciągu roku 1927 wyemigrowało z Włoch 228 tysięcy i 52 obywateli, z tych 91,958 do innych krajów europejskich a reszta za morze.

— Generał Nobile, sławny lotnik włoski, przygotowuje drugą wyprawę do bieguna północnego.

— Premier włoski, Mussolini, postanowił udzielać nadzwyczajnej pomocy, do której mają prawo

Ostatnia okazja!

N prawdę dobre tereny sprzedawane są szybko!

Przeszło 1900 rodzin zakupiło już tereny w firmie

Parque Paulistano

(São Miguel, Penha) przedmieściu wielkiego miasta Sao Paulo.

REKORD. 20 domów zbudowanych tylko w ciągu jednego miesiąca! Wkrótce nastąpi w pośród terenów otwarcie akademii „CAVERZASIO” łącznie z sanatorjum, placami sportowymi, oraz nowoczesnymi halami sportowymi.

Wszystkie tereny są pięknie, równo odmierzone, ulice szerokie. Linje szosowe i linja kolejki centralnej.

Piękne widoki, bardzo zdrowe, wysokie położenie. Źródło naturalnej wody stołowej, Sao Miguel, zawierającej pierwiastki radio-aktywne. Telefon, połączenie z miastem za pomocą autobusów.

Dla mieszkańców Parque Paulistano przejazdy autobusami GRATIS. Ostatnia okazja szybkiego wzbogacenia się, dobrej i zupełnie pewnej lokaty kapitału. Dogodne, długotrwające spłaty.

Nie traćcie czasu, bo pozostało zaledwie 180 lotów

Cia Parque Paulistano S. A.

São Paulo, Rua Sao Bento Nr. 80 i rua da Penha Nr. 54. Zlecacie zakupy naszemu upoważnionemu agentowi p. Michałowi Szatkowskiemu, który obecnie odwiedza Parana.

licznem rodzeństwem obarczone rodziny zamieszkałe we Włoszech, także włochom zamieszkałym za granicą, którzy wierni pozostali ojczyźnie.

— W okolicach miejscowości Galetoli i Surassano gromady zgodniących wilków napadły na pewien majątek ziemski, i pożarły w nim 30 koni i 300 baranów.

— Donoszą z Pizmy, że dn. 27 marca br. nawiedziło miasto Udine i okolice silne trzęsienie ziemi, które trwało 20 sekund. Trzęsienie to wyrzuciło ogromne straty materialne i w ludziach.

W Tolmezie zawaliło się mnóstwo domów, a katedra została bardzo poważnie uszkodzona. Trzęsienie części domów jest niezdolną do użytku.

W miejscowości Verzegnis zostały zabite dwie osoby, a wiele innych odniosło uszkodzenia ciała. W Cavazzo Carnico i w okolicy Puzeza zginęły 4 osoby, a wiele osób jest poranionych.

Ostatnie wiadomości donoszą, że podczas trzęsienia ziemi zginęło 10 osób, a 40 odniosło rany.

Z obawy dalszego trzęsienia ziemi wiele rodzin żyje pod gołym niebem.

Wieś Vito d'Asio, oddalona 49 kilometrów od Udine, została zupełnie zniszczona.

*Potrzebny jest chłopiec do sklepu z kwiatami Traversa Zacharias Nr. 5, Kurytyba.

FRANCJA. — Donoszą z Paryża, że w maju br. odbędzie się tam Międzynarodowa Konferencja Szczerów, dla wyszukania środków wyniszczenia tych szkodników, które dziś dla całej Europy są prawdziwą plagą, niszcząc zbiory i roznosząc rozmaite zaraźliwe choroby po całej Europie.

Profesor francuski, Calmette, powiada, że szczury zagrażają całemu światu, gdyż są prawdziwymi roznosicielami zarodków chorobliwych, które zabijają ludzkość.

ROSJA. — Korespondent francuskiego dziennika „Paris Mid” w Moskwie donosi, że znowu uwięziono 11 inżynierów, dyrektorów wielkich fabryk w Brujnsku oskarżonych o działalność antyrewolucyjną.

— Niemiecka „Allgemeiner Handelsblatt” w Amsterdamie donosi, że panuje sprzeczność zdań między ko-

misarzem dla spraw zagranicznych Czezerinem i sowieckimi kierownikami policji politycznej w sprawie uwięzienia inżynierów niemieckich w Dońcu. Czezerin żąda natychmiastowego uwolnienia tych inżynierów.

Dr. Palumbo

w portach Narodowego Departamentu Zdrowia w Rio de Janeiro

KLINIKA MEDYCZNA Wyjeżdża na zwolnienie do choroby nie tylko w mieście ale na kolonjach w dzień jak i w nocy. Posługując się własnym autem, Konsultorium Farmacja „Moderna” Rua S. Francisco (Róg ul. Barão do Serro) Am. od godz. 9 do 11-ej.

Kto lubi czytać a nie ma wydać dużo pieniędzy na książki

niech zakupi starsze roczniki kalendarzy, z których mamy jeszcze taką ilość na składzie:

Kalendarz „G. Pol.” na r. 1925—28 „ „ „ „ 1926—28 „ „ „ „ 1927—28 „ „ „ „ 1928—28

Przy zamówieniu conajmniej trzech kalendarzy (68000) dołączamy paczkę jeden kalendarz europejski za darmo!

Wysyłamy tylko po otrzymaniu gotówki (ew. w znaczkach pocztowych)

Adresować tak: „Gazeta Polska” — Kurytyba Caixa postal B.

Jest udowodnione, że „Galenus” sławnego lekarza angielskiego Fryderyka W. Romano robi z syntetyków i reumatyków, ludzi zdrowych i silnych, ponieważ niszczy zarodek choroby, a zarazem czyści, wzmacnia i wzbogaca krew, i daje im tępy życia, jak gdyby nigdy nie chowali. — Używajcie go! n. 12

OD REKAWI Pan P. L. w Bon-Vista de Erech napisze o co Wam chodzi. List redakcji musi być zaopatrzone w mój podpisem.

NA BUDOWĘ DOMU TOPIRYSTWA W PONTA GROSSA

Zabyl p. J. Muszyński 1000 p. Witold Zygolowicz 2800

razem 2800

Tw. Fundusz Kościuszko

Zgoda w Kurytybie.

Urządza dnia 14-go kwietnia w sali Związku Polaków początek o godzinie 8-mej wieczorem

Sekretarz: Adam Troj

KONIE

do sprzedania w Browarze Atlantic w Kurytybie

Jedna gade Am

Kultura

jąc się w ku ery chstwo lanka Hiszpanów

Natomiast się zabytki nie nieznanrej, jak do pełnie w

Na pół Titicaca (w 4,000 metrze, znajdującym się w górach) „forocy) Tiahuanacac, otoczonej, jak do pełnie w

Na pół Titicaca (w 4,000 metrze, znajdującym się w górach) „forocy) Tiahuanacac, otoczonej, jak do pełnie w

Kiedy i zostały owco, dotychczas Indjan z zosali nas kasów, za Hiszpanów dawnej o przechowa jej świetnej hiszpańscy Indjan co huanaco, wiedź, że tych ludzi budowle świecało z

Owa fo w Tiahuanacac obkrzymich jących przsici i 15 stści. Głazy ni, odlegly trów. Ar nigdzie na tak doklad sowanych dzim w P gólniej w

Wewnętrzli posiac hieroglifów tasczynych my tam g wórza, am ne przejści Należy za Peru Hiszpanów Inkasów s rogliny na cza o dale ta, którą l Indjan.

Kustosz (stolicy B Poznański. huanaco p długie lata co do okr stała wznie budowla. F przedewsz owej budc nowiła tak ca”. Świąty rodzaju sło a raczej z rego dokla inną religij też rolniczą tej świątyni pewna kon podwójny l słońca do p szej planaty chylenia nie wieków prz skiego, oblii odpowiedni

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

Wewnętrzli posiac hieroglifów tasczynych my tam g wórza, am ne przejści Należy za Peru Hiszpanów Inkasów s rogliny na cza o dale ta, którą l Indjan.

Kustosz (stolicy B Poznański. huanaco p długie lata co do okr stała wznie budowla. F przedewsz owej budc nowiła tak ca”. Świąty rodzaju sło a raczej z rego dokla inną religij też rolniczą tej świątyni pewna kon podwójny l słońca do p szej planaty chylenia nie wieków prz skiego, oblii odpowiedni

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

przeszłości co do epoki była zbudow na zasadzie budowle w sione jakieś li wtedy, kie kres lodow mowy o zed Teoria pa ty a wielu r puszczaj

129

Jedna z Wielkich Zagadek Przeszłości Amerykańskiej

Kultura Inkasów zaczęła rozwijać się w końcu jedenastego wieku ery chrześcijańskiej, czyli państwo Inkasów trwało do przybycia Hiszpanów, nieco powyżej 400 lat.

Natomiast w Boliwii znajdują się zabytki daleko starszej i zupełnie nieznannej kultury, co do której, jak dotąd, istnieją tylko niezupełnie wiarogodne teorie.

Na północnym wybrzeżu jeziora Titicaca (w Boliwii), na wysokości 4,000 metrów nad poziomem morza, znajduje się wspaniała starożytna „forteca” (jak mówią tubylcy) Tiahuanaco. Składa się ona z kilkunastu tarasów, jeden nad drugim, otoczonych potężnymi murami z ciosanego kamienia. Hiszpańscy kronikarze nazywali tę budowlę „górą, zbudowaną ludzkimi rękami”.

Kiedy i przez kogo zbudowane zostały owe zabytki w Tiahuanaco, dotychczas niewiadomo. Niektórzy sądzą, że była to świątynia Indian z narodu Aymar, którzy zostali następnie podbici przez Inkasów, zaś w okresie przybycia Hiszpanów zatracili wszelkie ślady dawnej cywilizacji, a nawet nie przechowali żadnych podań o swojej świetnej przeszłości. Gdy pierwsi hiszpańscy przybysze zapytywali Indian co do tych budowli w Tiahuanaco, to otrzymywali odpowiedź, że „są one dziełem nieznanego ludzi, którym powznosiłi owe budowle przedtem nim słońce oświecało ziemię”.

Owa forteca, a raczej świątynia w Tiahuanaco, zbudowana jest z olbrzymich ciosanych kamieni, mających przeciętnie 30 stóp długości i 15 stóp szerokości i wysokości. Głazy te dostarczano z kopalni, odległych o kilkanaście kilometrów. Archeolodzy twierdzą, że nigdzie na świecie nie spotyka się tak dokładnie ociosanych i dopasowanych głazów, jak te, które widzimy w Peru i w Boliwii, a szczególnie w Tiahuanaco.

Wewnętrzne ściany owej budowli posiadają napisy w kształcie hieroglifów i rzeźby ludzi lub fantastycznych bóstw. Ponadto mamy tam galerie, wewnętrzne podwórze, amfildy, komnat, podziemne przejścia i wieże na zewnątrz. Należy zaznaczyć, że przybyli do Peru Hiszpanie nie znaleźli wśród Inkasów śladów pisma, a więc hieroglifów na murach Tiahuanaco świadczą o daleko wyższej kulturze niż ta, którą Hiszpanie zastali wśród Indian.

Kustoszem muzeum w La Paz (stolicy Boliwii) jest nasz rodak dr. Poznański. Badaniom ruin w Tiahuanaco p. Poznański poświęcił długie lata i stworzył własną teorię co do określenia czasu, kiedy została wzniesiona owa zadziwiająca budowla. Pan Poznański twierdzi przedewszystkiem, że główną część owej budowli w Tiahuanaco stanowiła tak zwana „świątynia Słońca”. Świątynia ta była pewnego rodzaju słonecznym kalendarzem, a raczej zegarem, na zasadzie którego dokładnie określano tę lub inną religijną, astronomiczną czy też rolniczą datę roku. Wymiary tej świątyni były tak obliczone, że pewna kombinacja ich wyrażała podwójny kąt nachylenia ekliptyki słońca do płaszczyzny równika naszej planety. Ponieważ ten kąt nachylenia nieco waha się w ciągu wieków przeto, według dra Poznańskiego, obliczenie owego kąta w odpowiednim okresie zamierzniej przeszłości daje nam wskazówkę co do epoki, kiedy owa świątynia była zbudowana. Otóż okazuje się, na zasadzie owych obliczeń, że budowle w Tiahuanaco były wzniesione jakieś 14,000 lat temu, czyli wtedy, kiedy w Europie był okres lodowcowy, i nie było tam mowy o żadnej cywilizacji ludzkiej.

Teoria pana Poznańskiego spotyka wielu krytyków, którzy nie wypuszczają, ażeby cywilizacja

na kontynencie amerykańskim mogła być tak stara. W każdym razie, jeżeli ta teoria jest prawdziwą, to wykazuje, że budowle w Tiahuanaco nie były wzniesione przez Indian Aymaras, bezpośrednio przed najściem Inkasów, lecz przez nieznaną i wielce zagadkową rasę ludzką.

Zauważmy, że i piramidy egipskie posiadają podobną teorię. Właściwie mówiąc, praktyczny cel budowania piramid w Egipcie dotąd jeszcze jest nieznanym. Niektórzy twierdzą, że były one pomnikami dla panujących: niegdyś faraonów czy też ich grobowcami. Inni zaś sądzą, że piramidy pełniły rolę zegarów słonecznych, które ułatwiały kapłanom egipskim obserwacje i obliczenia astronomiczne, a zapewne i przepowiednie astrologiczne. W takim razie i budowle peruańsko-boliwijskie mogłyby być podobnymi starożytnymi obserwatoriami astronomicznymi. W każdym razie należy podkreślić, że wielce zagadkowy „kult Słońca” panował wśród Indian w Peru i w Boliwii jeszcze za czasów przybycia do Ameryki Hiszpanów.

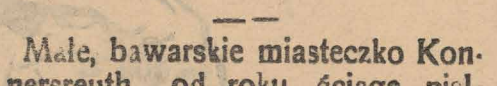
PIERSI rozwinięte, wzmożone i upięknione Pastą Rosyjską Dr. G. Ricabala.

Jedyny środek, który w przeciągu dwóch miesięcy zapewni rozwój i jedność piersi, bez szkody dla zdrowia.

Zobaczcie świadectwa i uznania, które się znajdują przy pudełku. Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych aptekach, drogeriach i perfumeriach w Brazylii.

Do wiadomości: Cena jednego pudełka 12\$000, pocztą—polecony 15\$000.

Zamówienia skierować należy do J. de Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro—Caixa postal N. 1742

Niezwykłe wydarzenie, które świat cały zainteresowało.

Małe, bawarskie miasteczko Konnersreuth, od roku ściągają pielgrzymki tysiącznych rzesz, przybywają, by ujrzeć stygmaty młodej dziewczynki, Teresy Neuman. Osoba jej zainteresował się niemal cały świat.

Między wielu ludźmi nauki, jacy znaleźli się na miejscu niezwykłego wydarzenia, był także doktor medycyny Wolfgang von Weis, żył z pochodzenia, który w sposób zupełnie rzeczowy zbadał stan rzeczy na miejscu i złożył sprawozdanie. Według tego sprawozdania, przebieg zdarzeń i ich charakter przedstawiają się następująco:

Teresa Neumann urodziła się w Konnersreuth w r. 1898, jako córka miejscowego krawca. Miała ona liczne rodzeństwo, bo licząc dziesięcioro osób. Rodzina znana była z pobożności. W 14-ym roku życia Teresa wstąpiła do służby i pracowała jako służąca do r. 1919. Gdy chlebodawca poszedł na wojnę, ciężar roboty męskiej spadł na barki 17-letniej dziewczyny. W marcu 1918 roku, podczas gaszenia pożaru, młoda pracownica uległa nieszczęśliwemu wypadkowi. Poczęła kuleć, ciało jej zostało wykrzywione, zjawiła się ciężka choroba krzyża i kończyn. Chorą odwieziono do szpitala. Po powrocie do domu dolegliwości jeszcze się wzmożyły, Teresa nie mogła ani stać prosto ani siedzieć. Przyszło ogólne obezwładnienie, zjawiły się bolesne skurcze ciała, w czasie których chora spadała z łóżka. W marcu 1919 roku przyszło nowe nieszczęście: Teresę dotknęła całkowita ślepota na oba oczy. W ciągu trzech lat biedna dziewczyna leżała w łóżku, pokryta ropiącymi ranami.

Po czterech latach ślepoty, 29 kwietnia 1923 roku, w dniu urodziny Teresy od Dzieciątka Je-

zus, którą cała rodzina otaczała szczególną czcią już od roku 1914 Teresa nagie, przejrzała, ślepota zniknęła tak zupełnie, że chora mogła czytać bez wysiłku. W dniu 17 maja 1923 roku Teresa ujrzała niewypowiedzianie silne białe światło. Z tego światła jakiś głos zapytał, czy Teresa chciałaby się stać zdrową. Ten sam głos zapewnił równocześnie dziewczynę że „jeszcze większych i dłuższych dozna cierpień, których nie usunie pomoc żadnego lekarza. Przez cierpienia—będzie daleko więcej dusz uratowanych, niż przez najpiękniejsze kazania”. Zapewniona przez ów głos, że może chodzić, Teresa podniosła się zaraz i podtrzymała przez rodziców, mogła się przechadzać. Stało się to w dzień kanonizacji siostry Teresy od Dzieciątka Jezus. Teresa Neumann zapewniona, że nie modliła się zupełnie o uzdrowienie. Rany na lewej nodze już przedtem zostały uleczone, „dzięki opatrunkowi z płatków róż pochodzących z grobu św. Teresy”.

W dniu 30 września 1926 roku rozległ się jeszcze raz ten niezwykły silny głos, zapewniając Teresę, że odtąd może chodzić bez niczyjej pomocy, co rzeczywiście niezwłocznie nastąpiło.

W Wielki Piątek 1926 r. wystąpiły stygmaty Zbawiciela na rękach, na nogach, na głowie i na piersi Teresy. Co piątek krwawią one na nowo, ale szczególnie silnie na Wielki Piątek. Gdy dr. von Weis odwiedził Teresę, a była to sobota, stygmaty na rękach i na nogach z równo od wewnętrznej jak od zewnętrznej strony pokrywał strup. Jak twierdzi Teresa, strupy znikają powoli przy myciu, stygmaty stają się mocno czerwone, by w piątek znów się otworzyć. Stygmat na piersi daje jego posiadaczce wrażenie, że rana staje się co raz bardziej głęboka i że do dzie do serca. Liczni pielgrzymi, którzy co piątek odwiedzają ten niezwykły dom, z zabobonnym lękiem podziwiają stygmaty. Ja sam — pisze dr. von Weis — nie mogłem opanować uczucia zdumienia, gdy zobaczyłem to o czem tak często, niedowierzając slysziałem.

Od r. 1923, to znaczy od czasu gdy przejrzała, Teresa Neumann nie przyjmuje zupełnie pokarmów stałych, a od Bożego Narodzenia 1926 nie nie pije. Żyje tylko codzienną Komunią św. Białe opłatki Hostji podaje jej kapłan w małej tyżeczce wody. Sprawę obywatnia się bez pokarmów badał profesor Ewald z Erlangem, a siostry zakonne w ciągu 14 dni przeprowadzały tak surową kontrolę nad pacjentką, że sam prof. Ewald nie mógł surowiej wymagać oszustwo jest więc wykluczone. Jak potwierdza lekarz dr. Seidel, w ciągu owych 14 dni ważono wodę do płukania gardła, której używała cierpiąca dziewczyna. Siostry zakonne nie opuszczały ją dostownie na krok.

Organizm Teresy nie przyjmujący żadnego pokarmu, wydziela wiele płynu, w postaci ciekącej w piątki krwi z ran i potu, a jednak w końcu owego czternastodniowego okresu badań waga dziewczyny wynosiła tyle, co na początku, t. j. 55 kg. Na pytanie skierowane do cierpiącej, jak się to dzieje, że ona w ciągu całych miesięcy nie je i nie pije, Teresa odpowiedziała, że widocznie jest w tem wola Boża, przeto ona się temu nie dziwi. Dzieje się to, co Bóg chce.

Każdego piątku, a więc w dzień śmierci Chrystusa Pana, gdy zaczyna się krwawić rany, Teresa popada w zachwycenie. Widzi i opisuje Mękę św., jak gdyby była jej naocznym świadkiem. Widzi Chrystusa Pana, ale ma także inne wizje, jak mężczństwo św. Laurentego, albo cuda Zesłania Ducha św., albo Przemienienia Pańskiego na gorze Tabor. Wysłannikowi „Vossische Zeitung” narysowała w jego imię plan jerozolimski, jak gajony na własne oczy widziała miasto

śmierci Zbawiciela. Pewien ksiądz katolicki, profesor Wurtz, rozmawiał z nią bardzo często w ciągu całych miesięcy i stwierdził, że Teresa powtarzając słowa Chrystusa Pana i otaczającego Go tłumy, używa słów aramejskich. O Zbawicielu mówi, że wszystkie jego wizerunki, zrobione przez ludzi są złe. Zbawiciel nosił o wiele dłuższą brodę i dużo dłuższe włosy i chodził w brnatnym odzieniu, które tylko w czasie Przemienienia stało się białe.

W czasie zachwyceń, dr. Paptmann dokonał ciekawego doświadczenia. Z bliskości kilku centymetrów od twarzy Teresy, zaświecił jej w oczy reflektorem elektrycznym o sile 5 tysięcy świec. Światło było tak silne, że żadne stworzenie nie potrafiłoby wytrzymać aby oczy nie zamknąć i bez bóleści. Jednakże Teresa była spokojną, z oczyma otwartymi, wpatrując się w oślepiające światło, bez drgnienia choćby jednego mięśnia na twarzy.

Kościół nie wypowiedział jeszcze swego słowa o całej sprawie. Biskupi niemieccy zbroniłi pielgrzymek do Konnersreuth, a ordynariat biskupi w Wurzburgu wystosował do ludności wezwanie, w którym zaleca jak najdalej posuniętą rezerwę tak długo, dopóki nie wyda swego orzeczenia odpowiedni ordynariat z Regensburga.

Od czasów św. Franciszka z Assyżu, było więcej, niż 330 osób stygmatyzowanych. Z tej liczby Kościół uznał za święte 62 osoby, widząc w stygmatach dowód szczególnej łaski Bożej. Czy takie będzie zdanie Kościoła i o Teresie Neuman — przyszłość pokaże.

Sądy w Abisynji.

W Abisynji, państwie cesarzewej Zanditu i regenta Ras Tafary panują niezwykle ciekawe sądy, które odbywają się zazwyczaj pod gołym niebem. Stanowią one prawie codzienne zatrudnienie ludności, która spełnia je z takim samym zainteresowaniem, jak każde inne zajęcie. Sąd organizuje się z kilku członków doraźnie na miejscu czynu i w skład sędziów wchodzi przy padkowi świadkowie z ulicy.

Gdy powstanie więc sprzeczka między abisyńczykami, z usposobienia nader kłótliwymi, otacza ich w kilku minutach koło znajomych i obcych osób, śledzących cały przebieg zatargu. O ile nie zanosi się na rychłą likwidację nieporozumienia, wówczas świadkowie zająć się siadają na ziemi, przepasują się białymi chustami, na znak otwarcia sądu.

W ten sposób zaimprowizowane jury zaczynają działalność sędziowską. Wszystko zależy od tego, czy przeciwnicy okazują po wyczerpaniu długiego repertuaru treściwych wyzisk i przeróżnych przekleństw skłonność do pojednania się przy pomocy ingerencji sądu, czy też w zapalczywości ignorują wszelkie perswazyje trybunału, który czyni wszystko ze swojej strony, aby doprowadzić do ugody.

Gdy jednak sprzeczka trwa zbyt długo, wtenczas wyruszają wszyscy na plac targowy, wykrzykując po drodze „ba Tafari dania”. Tafarisa uważa się za ostatecznego sędziego, obdarzonego nieomylnością.

Wielka kolonizacja i parcelacja ziemi.

Ileżeli chcecie kupić ziemi dobrej do uprawy urodzajnej i dobrego herbatu (herbaty) i z pinjami udawajcie się do niżej podpisanego byłego urzędnika przy Kolonizacji Urzędu Federalnego w Brazylii z kilkunastoletnią praktyką w tym zakresie. Ma do sprzedania i zakolonizowania wielki obszar ziemi pierwszej klasy w Paranie i innych. Ziemi sprzedaje po możliwie najniższej cenie. Jedyny znawca spraw kolonizacyjnych i parcelacji ziemi.

Zgłaszajcie się z zakupnem i o prawdziwe informacje na adres: Albo: Empreza J. O. Esteves Colonizador M. J. Babirecki Escript. Dorizon — Parana Albo: Colonia Eurides Cunha J. O. Esteves Colonizador M. J. Babirecki Cachoeirinha — Parana

Na fargowisku, w miejscu zacieśnieniem gałęziami o zakuje przybycia tłumy wielki uczone znawca prawa, trzymając prawą dłoń na księdze, oprawionej w skórę. W Abisynji obowiązuje dotychczas jeszcze prawo z 450 r. po Chrystusie. Wszystkie postanowienia tego kodeksu są właściwie wzorami wyroków Salomona.

Oskarżyciel, który zarzuca przeciwnikowi nieprawdę, obowiązany jest najpierw wykazać niezbicie swoją własną niewinność. Również oskarżony musi się udowodnić, iż jest niewinnym. Stronom przysługuje prawo powoływać świadków i używać wszelkich środków, mogących wykazać prawdziwość zeznań. Świadcami mogą być dzieci, bracia po krwi, służba, niewolnicy, współbiedniacy, przygodni znajomi itd.

O powodzeniu decyduje rutyna spornych stron i zwycięzca ten, kto ma lepszą wymowę i potrafi silniejszy wpływ wyrzec na znawcę prawa. Oczywiście sąd kosztuje wiele pieniędzy i należność płaci się w naturalnych.

Wymiar kar uległ jednak znacznemu zmodernizowaniu, gdyż złodzieji nie karze się już śmiercią. Amatorom zawartości cudzej kieszeni wymierza się dziś w bardzo czułym miejscu odpowiednią ilość razów biczem, skróconym ze skóry słonia a dodatkowo egzekwuje się na zasądzonym podwójną wartość skradzonego mienia poszkodowanemu.

W Abisynji mniej jest jednak łatwo znaleźć winowajcę, który miewa często współników, ułatwiających ucieczkę i schowanie łupu. W takich wypadkach pociągają się zbiorowo do odpowiedzialności całą wieś, z której pochodzi złoczyńca i przytrzymuje się wszystkich mieszkańców na placu targowym, przez cały dzień dopóki nie wyda kogoś winowajcę.

Za złodziejami śledzą specjalnie w tym kierunku wyszkoleni agenci, którzy mają swoich współników, tropiących oszukiwanych, z niewykłacznością. Tak samo postępuje się z winowajcami politycznymi. Dotychczas nie udało się zmienić systemu i postępowania sądów w Abisynji wobec których Europejczycy są zupełnie bezradni.

Olbrzymie rozmiary handlu żywym towarem.

Liga Narodów żywo zajmuje się walką z plagą handlu żywym towarem. W r. 1923 uchwalono urządzenie międzynarodowej komisji, której koszty poniosło „Biuro dla Higieny Społecznej w Stanach Zjednoczonych, a kierownik tego biura, dr. William Snow stanął na jej czele. Prace tej komisji są już ukończone, a obecnie mamy sprawozdanie składające się z dwóch dużych tomów.

Ankieta objęła 28 krajów, w Europie, południowej Afryce i Ameryce. Odwiedzono 112 miast, przesłuchano przeszło 600 urzędników i około 500 handlarzy żywym towarem i ich pomocników. Skonstatowano, że ta hańba społecznej cywilizacji stała się teraz prawdziwą plagą. Rządy nie zawieszają się na wysokości zadania. Bardzo ostro zwraca się sprawozdanie przeciwko Francji, z

którą z tego powodu doszło nawet do dyplomatycznego zatargu. Oto rząd francuski zarzucił w sprawozdaniu, że zbyt dużą wagę przywiązuje do zeznań handlarzy i ich pomocników, wobec czego sprawozdanie jest zbyt jednostronne. — Autorzy sprawozdania jednakowoż zastrzegają się przeciwko temu, twierdząc, że opierają się na autentycznych spostrzeżeniach i faktach.

Największym rynkiem zbytku dla handlu żywym towarem są kraje południowej Ameryki, a w pierwszym rzędzie Argentyna. Dziewczęta dostawają się po większej części do tego piekła drogą nielegalną, t. j. przyrzeka się im albo pracę, albo też małżeństwo. Handlarze żywym towarem stworzyli doskonale funkcjonujący aparat i umieją w wyrafinowany sposób oszukać władze. Także Egipt dużo „konsumuje” tych ofiar, a handlarze otrzymują za „sztukę” przeszło 100 funtów egipskich.

Sprawozdanie chociaż przytacza dużo danych statystycznych, pozwała nam spojrzeć w samo dno prawdziwego piekła, chydty i wyzysku człowieka. Należałoby zorganizować społeczeństwo i wszystkimi siłami wytepić tę plagę. Może sprawozdanie Ligi Narodów do tego się przyczyni.

Nie róbcie żadnych doświadczeń

Tylko słuchajcie moich rad „Eodem” jest lekarstwem niezawodnym leczącym szybko i radykalnie rany, odmrożenia, liszaje, ekzemy, zajądki, przyszczy, rany pochodzące z zacięcia, skaleczenia, oparzenia i opalenia od słońca, kontuzje, krosty, zmarszczki, piegi, plamy podczas brzościowości, świerzb, plamy skórne, odparzenia, swędzenie, wypadanie włosów, łupież, pocenie się nieprzyjemnie ukąszenia owadów. Nie jest kromem ani pomadą, lecz płynem perfumowanym, antyseptycznym i zblizniającym. Jego używanie przy myciu twarzy, przy kąpieli dzieci, przy goleniu, utrzymuje skórę zawsze świeżą matową. Znajduje się na składzie we wszystkich aptekach i drogerjach Brazylii Skład główny: Rua General Camara N. 225 - Rio de Janeiro.

Z życia kolonii polskiej w Brazylii.

SENADOR CORREIA, Herval sinho, 28 lutego 1928 Szan. Redakcja „Gazety Polskiej”. Dopiero od nowego roku za mieszkuję w tej kolonii, gdzie mam posadę nauczyciela i postanowiłem uczynić małą wzmiankę o kolonii Herval sinho.

W dniu 19 stycznia r. b. w kolonii Herval sinho odbyło się zebranie młodzieży, którą powzięła myśl zorganizowania Kółka Młodzieży pod wezwaniem St. Staszycy. Poszło świetnie. Młodzież tużejsza, uważa to za rzecz konieczną ażeby móc się rozwijać i pracować wspólnie. Przy wspólnej pracy i zjednoczeniu będziemy mogli urządzać zabawy, przedstawienia teatralne, bale i t. p.

Kółko Młodzieży składa się z 9 członków czynnych i 4 członków wspierających, w tem 2 panienki. Na tem samym zebraniu wybrano zarząd tegoż „Kółka Młodzieży”, w skład którego weszły następujące osoby:

Ob. Józef Kropnicki — prezes, ob. Wacław Sawczuk — wiceprezes, ob. Jan Stempniak — skarbnik nauczyciel Wacław Ciemniowski sekretarz Uchwalono następujące prawa i obowiązki dla członków:

- 1) zebrania mają odbywać się w pierwszą niedzielę każdego miesiąca.
- 2) wpisowe członka wynosi 2\$000, wkład miesięcznej 500 rs.
- 3) każdy członek ma prawo zabierać głos na posiedzeniach.
- 4) do Kółka Młodzieży mogą się wpisywać chłopcy od lat 17 powyżej, dziewczęta od lat 16 tu, a starsze osoby jako członkowie wspierający.
- 5) zmi na zarządu ma się odbywać co 6 miesięcy.
- 7) członkowie czynni którzy nie

GOSPODARZE! Macie sposobność o-

trzymać **ZUPEŁNIE ZA DARMO** broszurkę z wskazówkami jak można powiększyć produkcję na Waszej roli. Każdy gospodarz, który nam nadesłanie wycinek niniejszego ogłoszenia a na dole napisze swój dokładny adres otrzyma od nas **ZA DARMO** broszurkę, którą napisał p. Zdenko Gayer:

„PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI PRZY NAWOŻENIU ZIEMI W BRAZYLJI”

Wycinek posłać pod adresem:

Casa Hackradt, Curityba, Caixa postal 420

Imię i nazwisko: _____
 Kolonja: _____
 Poczta: _____
 Municypjum: _____

ZIEMIE KAWOWE

COMPANHIA AGRICOLA BARBOZA

Estação de CAMBARA, Estrada de Ferro São Paulo—Parana

Z początkiem miesiąca kwietnia rozpocznie się sprzedaż ziem prawdziwie kawowych, podzielonych na LOTY 10 ALKROWE.

CENA i warunki spłaty każdego z lotów 10 alkrowych są następujące: Całość kosztuje 4.800\$000, płatnych w przeciągu pięciu lat Pierwsza rata wstępna wynosi 1:200\$000, po 1 roku 880\$000, 2 latach 820\$000 3 latach 760\$000 4 latach 700\$000 i 5 latach reszta 440\$000. O ile za gotówkę, cena lotu 10 alkrowego wynosi 4:000\$000. Nabyć można każdą ilość lotów. Na życzenie C-ia obowiązuje się wyrosować dwa akry lasu i postawić dom drewniany 5 na 10 metrów podzielony na 4 ubikacje i przybudowaną kuchnię 2 na 2 metry, za cenę gotówką 6:000\$000, lub na spłaty pięcioletnie za cenę 7:200\$000.

Loty te są odległe 80 kilometrów od Cambará, miasta municypalnego i Komarki, połączonego z lotami drogą automobilową. Kolej żelazna S Paulo—Parana, w swem przedłużeniu z Cambará aż do granicy Paragwaju, w krótkim czasie przetnie te ziemie pomierzone na loty. Jednocześnie z początkiem sprzedaży lotów zacznie funkcjonować na miejscu MACAZYN pod ścisłą kontrolą C-ia, sprzedając towar po cenach hurtowych, z doliczeniem tylko kosztów transportu. Dla wygody i urzytku nabywców, rozpoczyna też tam pracę TARTAK parowy.

WAZNE! Chcący nabyć loty, będą mieli sposobność, każdej niedzieli, BEZPŁATNEJ jazdy autobusem, aż na miejsce i spowrotem do Cambará.

Spieszcie Rodacy, korzystajcie z okazji, bądźcie pierwszymi którzy najlepsze loty wybiorą! Popyt jest wielki, a więc kto pierwszy ten leprzył!

Upoważnieni przedstawiciele C-IA AGRICOLA BARBOZA, E. Saporski & I. Szankowski nie pobierają od kupujących komisowego, mając te zapewnione już od C-ia.

Prosimy zgłaszać się do E. SĄPORSKI e I. SZANKOWSKI CAMBARA — Estr. de F. S Paulo — Parará.

wypełnią praw uchwalonych przez Kółko Młodzieży, podpadają grzywnie w sumie 2\$000.

Temi prawami postanowiliśmy się rzadzić. Zost ty one wpisane do księgi protokołów i podpisane pod przewodnictwem obecnego profesora Wacława Ciemniowskiego.

Daj nam Boże pomyslnego rozwoju.

Złączam bratnie pozdrowienia Redakcji. Nauczyciel Wacław Ciemniowski, sekretarz i organizator Kółka Młodzieży Im. Stanisława Staszycy.

Ważne wyleczenie

Pewna bardzo poważna pani z Itajahy, w stanie Sta Catharina, tak powiada: „Ja niżej podpisana Marja Herbst, używając „Pomadę Minancora”, preparatu aptekarza Eduarda A Goncalvesa, wyleczyłam starą ranę jednym tylko pudelkiem.

Polecam ją więc wszystkim podobnie cierpiącym, jako bardzo skuteczne lekarstwo. Maria Herbst Itajahy, w maju 1923

Troskliwością rodzicom do wiadomości

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, zaś zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawać będziecie co 3 miesiące jeden stoik lekarstwa:

Lobriqueira „Minancora”

nie ma równego mu lekarstwa. Jedno dziecko 11 miesięczne straciło 543!!! robaków, co poświadczyło 6 osób wiarogodnych z Itaperiú, w municypjum S. Francisco do Sul jest niem córeczka Karola J. Neurembergera tamt. profesora.

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, zależnie od wieku. Każdy stoik stanowi jedną Jozę. Nie potrzebuje środków przeczyszczających, ani djety po rozwolnieniu. Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach. Sprzedający otrzymują dyskont (rabat) w aptece „Minancora w Joinville.

Dom obuwia ANTONI MARTES

Largo 19 de Dezembro N. 1. (przy mercedzie) sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmaito fasony i tryjduktów przekonajcie się

Conguistadores

(Zdobycy) Z końcem 15 wieku wtrąnęły hordy hiszpańskich zdobywców do czwartej części świata niszcząc prastarą kulturę. Dziś tylko ruiny świadczą o średniej przeszłości.

My jednak — jakkolwiek nasza kultura wydaje się zgnia i spróchniała służymy jednak przedewszystkiem postępowi — który jest dziś jedynym naszą władcą. Na każdym polu zdobywa oświecającą wyniki. Gdy — naprzykład 50 lat wstecz sprawiano sobie dwuznaczna przyjemność zażywaniem tabaki — dziś Olan Bayer nie tylko sprawia przyjemność miłym zapachem lecz także usuwa natychmiast najsilniejszy katar.

DR. CARLOS HELLEK

Praktykował w Hamburgskich, Wiedeńskich i Paryskich szpitalach. Praktyka ogólna.

Leczy specjalnie choroby skórne, we neryczne, pęcherza i włosów, Klinika dla dzieci.

Leczy sztucznymi promieniami Diatermia Konsultorium i rezydencja: Rua 15 de Novembro 5. Przyjmuje od 10, Po 12 i od 3 do 5. W poniedziałki, środy piątki wieczorem od 8 o 9).

W kolonii Iraty

są do sprzedania 2 loty dobrej ziemi do sadzenia każdy 800 alkierów. Korzystne warunki, z powodu innych zajęć. Informacje na miejscu u Pawła Łyżekowskiego, Col. Iraty lub u właściciela w Kurytybie Rua M. Flor. Peixoto, 104

Straszne choroby syfilityczne

Wybitny publicysta Lucio Silva (João de Deus Demutti) dyrektor znanego tygodnika „Pav Gil” z D. Pedroto w stanie Rio Grande do Sul pisze:

Cierpiełem na straszna chorobę syfilityczną, połączone z okru nemi boleściami w całym ciele. Za poradą jednego przyjaciela zaczął używać „GALENOGALU” i nie ukończywszy trzeciej flaszki, był już zupełnie wyleczony. Może więc poradzić swoim kolegom, którzy nieraz cierpią na boleści w plecach i mają krew nieczystą, aby używali tego wielkiego lekarstwa, jakim jest „GANENOGAL”

(Firma legalizowana) 50 lat największego sukcesu, jako środka czyszczącego i wmacniającego krew, poświadczonego przez znakomych lekarzy, którzy nie tylko go przepisują, ale i sami używają, są przyczyną, że „Galeno-gal” sławnego lekarza angielskiego Dra Fryderyka W. Romano jest tak bardzo poszukiwany i od innych lekarstw wyodróżniony.

Francuska kompanje okrętowe CHARGEURS REUNIS & SUD ATLANTIQUE

Luksusowa obsługa portów europejskich (5 odjazdów miesięcznie)

Sprzedaj biletów bezpośrednio do Polski

(do Warszawy, Krakowa, Lwowa, Tarnopola, Brześcia it.d.)

Sprzedaj biletów ze wszystkich miast w Polsce

(tak zwanych biety chamada)

o informacje prosimy zwracać się w języku polskim lub portugalsku

Przedstawiciela kompanji p. Theophilo G. Vidal 60 rua Sao Francisco, Curityba

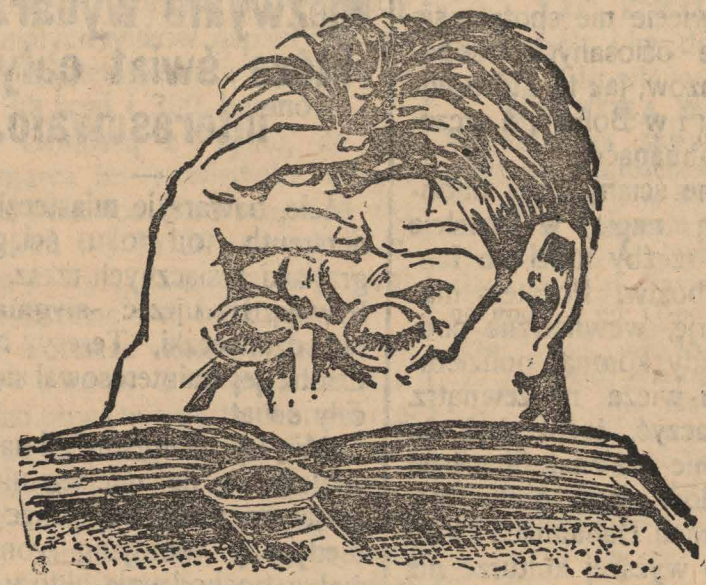
PODAGENCI:

Paraguassu: Franc. Pasternak Iraty: Ludwik Hawryluk S. Mathus: Ks. Fr. Żdziebło Prudentopolis: Jan Sklenicz Fluvioopolis: J. Zawadzki e Cia P. Grossa: Wład. Bukowski Rio Claro: Władysław Kasprzak Marechal Mallet: Głuszczyński

ELEGANCKIE, MOCNE I TANIE **OBUWIE** W NAJWIĘKSZYM WYBORZE OTRZYMA SIĘ TYLKO W **CASA GLOBO**

KURYTYBA — ul. Jose Bonifacio 12

Przeciążenie pracą

powoduje dotkliwy bó głowy i znudzenie Najlepszym a zarazem najtańszym środkiem, aby temu zapobiec jest

CAFIASPIRINA

Nie tylko usuwa natychmiast bóle i znudzenie, ale także jest nieszkodliwą dla serca i nerek.

Aby się ustrzec przed nagłowodnicstwem, należy uważać, czy każda ta bletka, tubka, „Envelope” lub „Disco” jest zaopatrzoną

w Krzyż

Bayera

Caf. 243 — German

„OREDOWNIK”

Pismo lokalno-informacyjne ADRES: AZARA, MISIONES — REP. ARGENTYNA

Wychodzi dwa razy na miesiąc w objętości 8 stron średniego formatu. Przynosi obszernie wiadomości z życia kółek stów polskich w Misiones, o rozwoju oświatowym, religijnym, społecznym i gospodarczym. Wiadomości z Polski i ze świata.

Przenumerata roczna wynosi 3 pesy arg., w Brazylii 10\$000 (Numery próbne bezpłatne)

Rodacy! Zamówcie sobie to pismo, które p. lisko p. lisko w Misiones.

Idealne leczenie świerzby

Poszukiwano od wielu lat idealnego leczenia świerzby t. j. lekarstwa, któreby przez użycie na skórze, wycozyło nieprzyjemną tę dolegliwość w krótkim czasie, nie przeszkadzając dotkniętemu tą chorobą w pracy i życiu codziennem. Nakoniec zdołano wynaleść to upragnione lekarstwo, które użyte na noc i usunięte z rana po kąpielach, nie tylko usuwa swędzenie, ale także niszczy zupełnie zarazki świerzby. Jest nim Mitigal Bayera, płyn z łatwością stosowany i bez niedogodnych przepisów, nakazanych przy pomadach i który oprócz świerzby leczy szybko wszelkie swędzenia i niektóre zarszki skórne.

Najwybredniejszy palacz

kupuje tylko **Paganini** papierosy o wysokiej jakości

Jacek Dromlewicz

Lekarz-Dentysta. Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złoście i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. Ceny przystępne ul. Riachuelo n. 8. w Kurytybie

Na raty.

3 tysiące alkrów. Sprzedajemy ziemię na kolonii "Cerro das Cinzas" oddalonej o 12 km. od stacji Cachoeirinha z drogą automobilową do Jaguarihywy, gdzie jest zły na wszelkie produkty. Jedyna okolica na północy Parany wolna od malarji i nadająca się pod uprawę pszenicy i żyta. Prosimy pisać po informację na adres taki: Estevam Barański Jaguarihywa Parana.

STANISŁAW PROKOPIAK
Dom Handlowy „PORTAO”

pod numerem 171 (blisko nowego kościoła) Skład bogato zaopatrzonej w towary kolonialne, materiały, żelazniwa, naczynia porcelanowe, drobiazgi i t. d. Kupuje i sprzedaje produkty rolne. **CENY UMIARKOWANE** Prosimy Szan. Rodaków o odwiedzenie i przekonanie się, że ma towary dobre po najniższych cenach.

SZAKIER CZYLI LOT

do sprzedania 10 alkrów, najlepsza ziemia do sadzenia produktów rolniczych, posiada 50 drzew pomarańczowych, które dają owoc każdego roku. Jest młyn wodny i cały zakład stolarski i stolmarski. Szakier jest położony przy głównej drodze wozowej, która prowadzi z miasteczka Rio Claro do stacji kolejowej Dorizon. Dobry punkt do handlu produktami po dobrej cenie. Sprzedaż jedynie za gotówkę. Cena 12.000\$000, właściciel Szczepan Klatyka Rio Claro - Parana.

CZYTAJCIE I ROZPOWSZECZAJCIE „GAZETĘ POLSKĄ”

CASA FAVORITA
R. Hatschbach Irmão & Cia.
Kurytyba - Caixa postal 2 - Central: Rua Riachuelo Nr. 50
Filja: Rua Dr. Muricy Nr. 97
Wielka tania wyprzedaż!
TYLKO DO 7 KWIĘTNIA.

Jeżeli już nic nie pomogło!
Pomoże „Cudowna Maść” - Springera polecona przez najlepszych lekarzy na ropne rany, liszaje, spekania skóry, zapalone i stwardniałe piersi karmięcych kobiet, ukąszenia jadowitych owadów, rany powstałe z drzasek kołców itd. Leczy zastarzałe rany z ukąszeń żmij lub z podobnych przyczyn powstałych. Znakomity środek na wyrzuty skórne, furunkuly i karbunkuly. Zewszadu użyta usuwa zakażenie krwi. Specjalnie leczy zastarzałe rany na nogach jak świadczą liczne świadectwa i sposób użycia załączony do każdej flaszeczki.
„Maść Cudowna” - Springera jest wszędzie do nabycia. W Porto Alegre zawsze na składzie we wszystkich drogerjach, aptekach „Sanitas” i „Indio”.
Zastępca w Pelotas: Leopold Heidrich - rna General Ozorio 878
Zastępca w Kurytybie: Drogerja „Minerva” i filja w Joinville i Ponta Grossa
Za nadaniem 40\$000 w liście wartościowym wraz z dokładnym podaniem adresu przesyła 1 tuzin puszek „Cudownej Maści” do jakiegokolwiek stacji kolejowej w Brazylii
FABRYKANT

Eduardo Springer - Novo Hamburgo - Rio Gr. do Sul

BÓL W PIERSI
REUMATYZM
BÓL ZĘBÓW
NEURALGJA
Cięcie brzuszne
UDERZENIA
BÓL USZÓW
SWIŻE RANY

BALSAM
Santa Helena

Do nabycia we wszystkich aptekach

NOWE KOLONJE
przy stacji Perdizes (dawnej Rio das Pedras) linha kolejowa Sao Paulo-Rio Grande

- 1) Gwarantowana, pewna ziemia, bezpośrednio złączona ze stacją i koleją. Absolutnie pewne tytuły własności otrzyma każdy kupujący zaraz po wypłaceniu ceny kupna.
  - 2) 700 metrów ponad poziom morza, dlatego najlepszy klimat w południowej Brazylii. Absolutnie wolny od moskitów i innych utrapień. Febra zupełnie wykluczona.
  - 3) Udają się nadzwyczaj dobrze: kartofle, tytoń, alfafa, kukurydza i fasola. Specjalność: Pszczelnictwo. Pomimo wysokiego położenia udają się także pomarańcze, mimozy, trzcina cukrowa i t. d.
  - 4) Korzystna okazja dla osiedlenia się rzemieślników na różnych miejscach miasteczka. Młyny i tartaki już istnieją.
  - 5) Cena za kolonję (34 hektary) wynosi od 3.800\$000 do 4.000\$000. Wpłaca się 20 procent zaraz, 30 proc. po 3 miesiącach a reszta po upływie roku.
  - 6) Bilet kolejowy do stacji Perdizes kosztuje:
Z Porto Uniao 14\$900 Z Sao Bento 31\$300
Rio Negro 28\$500 Sao Francisco 35\$500
Hany 32\$700 Ponta Grossy 29\$400
Joinville 34\$500 Kurytyby 31\$000
- Kto ma zamiar osiedlić się na naszych pięknych nowych kolonjach, niech przyjedzie i obejrzy je. Pezy przybyciu każdego pociągu jest nasz zastępca Henryk Goldbach zawsze na dworcu.
Dalsze informacje: Jose Petri, dyrektor Estação Perdizes - S. Catharina.

„NIEZALEŻNY KURJER POLSKI”
w Argentynie
Pismo tygodniowe, krytyczno-społeczno-apolityczne Prenumerata roczna: 7 pesów argentyńskich.
Adres: Buenos Aires
c. San Martín 615, lub Casilla de Correo 1926

MITIGAL
Extingue promplamente as
COCEIRAS

Pilulas Santal
Estomago
Figado
Intestinos
Prisão de Ventre

Jedyni zastępcy
F. DA SILVA NEVES & CIA
Rua Buenos Ayres 273
RIO DE JANEIRO
Do nabycia w wszystkich aptekach

SZEWIECTWO „CENTRAL”
poleca w wielkim wyborze — obuwie — doskonałe i mocne, zrobione dla panów, pań i dzieci po cenach jaknajniższych.
MIGUEL SIMAO ATAB
Kurytyba - Travessa Zacharias N. 1 blisko polskiego składu nasion p. Nikodema.

CONTRA DÔR DE OLHOS
COLLYRIO AMARELO DE CHAVES

DO KOLONJI POLSKIEJ
Stosunki Handlowo Bankowe między Polską a Brazylią. — Przesyłkę pieniędzy skutecznie się najlepiej przez **Bank Francusko - Włoski**
Rua 15 de Novembro - Róg 1 de Março - Curitiba Parana
Przesyłki pieniędzy do Polski wykonuje tylko **Bank francusko-Włoski**, podejmując się dostarczać kupcom informację, otwiera kredyty zwykłe za poświadczeniem lub na podstawie dokumentów na rachunek importujących towary lub eksportujących.
Bank Francusko-Włoski załatwia sprawy pewnym i szybkim sposobem, załatwi kupna i sprzedaż, przechowuje i zarządza papierami wartościowymi, przyjmuje pieniądze w depozyt na bardzo dogodnych warunkach.
Filje, Agencje i korespondenci tego Banku są rozsiani po całym świecie.

Dwaj poważani kupcy zamieszkali w Cerro Chato zgodnie wychwalają PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE.
Poświadczam, że tak ja, jak i moje dzieci, używaliśmy Peitoralu de Angico Pelotense, spreparowanego według recepty aptekarza Dominga da Silva Pinto przez aptekarza Edwarda C. Sequeira z Pelotas i zawsze otrzymywaliśmy jak najlepsze wyniki.
(-) João Word - Cerro Chato, 5 paźdz. 1920 - Municipjum Herval.
Poświadczam, że używałem Peitoralu de Angico Pelotense aptekarza Dominga da Silva Pinto zawsze ze wspaniałym wynikiem przeciw kaszlowi i zakażeniu. Może Pan z tego listu zrobić użytek, jaki uzna za stosowny. ( ) Gansero Martinez Cerro Chato, municipjum Herval, 3 paźdz. 1920.
Potwierdzam powyższe świadectwo Dr. E. L. Ferreira de Araujo (firma legalizowana)
Pozwolenie Nr. 511 z 26 marca 1906
Skład główny: DROGERIA SEQUEIRA - PELOTAS
Do nabycia w następujących drogerjach: W Kurytybie: Drogerja Siegel Etzel, Minerva, Andre de Barros etc. w Florianopolis: Hoepke Irmão, Raulino Horn, Rodolpho Pinto da Luz, Jose Christovam de Oliveira, w Joinville: Henrique Jordan, etc., w Paramaguai: Alberto Veiga Cis etc.

Wrzody, które dochodziły aż do kości
P. Maria Silveira w Pelotas, stan Rio Grande do Sul powiada: Przez cały rok żyłam, męczona wrzodami na nogach, szczególnie na lewej, na której wrzody dochodziły aż do kości. Po długim cierpieniu i bezskutecznym używaniu mnóstwa lekarstw, zostałam zupełnie wyleczoną 14-ma flaszkami „Galenogalu”.
Maria Silveira.
(firma legalizowana)
„GALENOGAL”, preparat czyszczący i wzmacniający krew - wynaleziony przez znakomitego lekarza angielskiego Dra Fryderyka W. Romano, jest lekarstwem na wszystkie choroby, pochodzące z nieczystości krwi. Do niego i tylko do niego należy się uciekać, gdyż jest jedynym lekarstwem, które choroby te niszczy szybko i pewnie i dlatego na wielkiej wystawie „Centenaria” został uznany jako PREPARAT NAUKOWY i otrzymał najwyższą premję, - DYPLOM HONOROWY, - wyróżnienie, jakiego nie zdołał uzyskać żaden inny preparat.
Jeden z najwybitniejszych lekarzy francuskich, specjalista w chorobach syfitycznych powiada: Choroby weneryczne zagrażają utrzymaniu rasy i jej fizycznemu rozwojowi, jest koniecznem wzmocnić propagandę, aby ogół ludzkości pozyszczył o niebezpieczeństwach tej choroby i wykazał wagę jej wyleczenia netychmiastowego i radykalnego.
„GALENOGAL” znajduje się we wszystkich aptekach i drogerjach w Brazylii i w republikach południowo-amerykańskich.
W Kurytybie nabyć go można w drogerjach Soares i Minerva.
Apr. D. N. S. P. - N. 211

ELIKSIR „NOGUEIRA“

est używany skutecznie w następujących chorobach:

skrofily, bubony, zapalenie macicy, cieczenie z uszów, wywiotra, fistule, raka syfilitycznego, pryszczki, białe upławy, wrzody i narogle, swierzb, reumatyzm, plamy skórne, niedomagania wątroby, bóle w piersiach, narogle na kościach, pulsowanie tętnic i wogóle wszystkie choroby pochodzące ze krwi.

Wiele skuteczny środek oczyszczający krew!

Porady lekarskie darmo

Każda osoba może otrzymać wskazówki do leczenia swej choroby. W tym celu należy wysłać czytelny adres w kopercie z marką i wyjaśnieniem symptomów swej choroby, wieku, zatrudnienia i dotychczasowego leczenia — pod adresem: Caixa Postal Nro 2398 „Medico“, Rio de Janeiro.

Dr. Alpio de Campos

Lekarz i Chirurg-Dentysta, Kurytyba, Praça Cel. Eneas N. 7 I, Godziny przyjęć: od 2 do 5 po południu

Dominik Kurecki

Polski zakład krawiecki przy ul. Dr. Maricy Nr. 61. Wielki wybór materiałów na ubranie. Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny. Robota gwarantowana, CENY NISKIE.

Fabryka cukierków

AURORA, Zdzisława Kuli. Wyroby cukierki w najlepszych gatunkach i karmeli owinięte w papier (ballas) we wszystkich odmianach. Ul. Martim Affonso N. 100, Kurytyba — Parana — Brazil

Cudowna maść

„Springera“. Kiedy inne środki zawiodły ta maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, okaleczeniach i oparzeniach. Sprzedaż hurtowna i detaliczna. Minerva, Drogiarstwo i apteka, Kurytyba — Praça Tiradentes, 57

Casa Daitchman

Mauricio & Irmao, Kurytyba, Praça Zacharias Nr. 12, poleca MEBLE WSZELKIEGO RODZAJU z własnej fabryki jako to: bufety, stoły, krzesła, łóżka, materace i t. d. po cenach najniższych

Tedeschini & Irmaos

Fabryka ciast pożywnych, tuby kukurydzianej i kawy mielonej. Wielki młyn do maki żytniej. Aven 7 de Setembro 242-248

ZA DARMO

Wszystkim, którzy cierpią na choroby płuc jak: bronchit, astma, uciążliwy kaszel, chorczyn, katar, grype lub osłabienie płuc udzielam za darmo lekarstwa, które ich wyleczy w kilku dniach. Nadesłajcie swój adres do Marji G. de Andrade, Travessa do Quartel 9, São Paulo (Cidade)

ADWOKACI

Dr. Francisco N. de Azevedo Macedo, IAN RABSKI, Rua Marechal Floriano Peixoto N. 33, KURYTYBA, Dr. JAMES PORTUGAL MACEDO, MICHEL MATTAR, Praça Floriano Peixoto Nr. 63, PONTA GROSSA

Casa de Saude »Sao Francisco« Dom Zdrowia -- Klinika prywatna

Dr. Jorge Meyer Filho

Curityba, Ulica São Francisco 25

Na nowo urządzona, nowoczesna klinika. — Największa czystość. Uprzejma obsługa. — Ceny przystępne. Nowoczesny aparat Roentgena. — Diatermia. — Sztuczne ultra fioletowe promienie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumothorax przy osobach cierpiących na płuca. GODZINY PRZYJĘĆ: od 10 do 11.30 i od 4 do 6 godz.

WIELKI SKLEP POLSKI MABCINA SZYNDY I SKA

PLAC TIRADENTES N. 49 ma zawsze na składzie: mąkę pszenną, żytnią i kukurydzianą, cukier, ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe. Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki. Trunki z najlepszych gatunków krajowe i zagraniczne. Kupuje produkty rolne jakoto: kukurydzę, fasolę, ziemniaki, masło, jaję, drzewo itp.

SPZEDAŻ NA KOLONJE HUTOWNA I DETALICZNA CENY PRZYSTĘPNE Posiada filję w Thomaz Coelho i Arankarii

Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) Kurytyba

Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgii, chorobach kobiecych i dróg moczowych.

Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro N. 69 (narożnik rua Ratcliffe) od godz. 3 do 5.

PIWO MARKI „CRUZEIRO“ Dla smakoszy!

Nasze gatunki: Cruzeiro Pilsen, Pombo, Cometa, Cruzeiro Ciemne, szops.

APTEKA „ESPHINGE“

J. M. DE MILASCH, KURYTYBA, UL. COMMENDADOR ARAUJO N. 7. Zapewnia odnowioną, na nowo bogato zapatrzoną i na zaufanie zasługującą. Recepty lekarskie wykonuje sam właściciel sumiennie i szybko. Rzetelne ceny!

Prawdziwe utropienie

dla dzieci i dorosłych, stanowią w ciepłych krajach tworzące się w wnętrzu ludzkich różnego rodzaju robaki i wywoływane przez nie choroby. Jako małe, jedynie za pomocą mikroskopu widzialne stworzenia mieszczą się w kiszce przewodu pokarmowego w mniejszych lub większych ilościach i żywią się sokami, których człowiek do życia potrzebuje. Przestają robić to nazwać można rzeczywistymi gnębielami organizmu ludzkiego. Jeżeli bowiem tych właśnie cennych soków ciała brakuje człowiek upada przedwcześnie na siłach, rozpada się nieomal, zdolności umysłowe zanikają, nadto zjawiają się bóle w głowie i w plecach i ogólne zniechęcenie, słabość i t. d. Ciało ludzkie, zwłaszcza u dzieci, jest wtedy bardzo skłonne do suchoty i innych ciężkich chorób nieuleczalnych. Wiedza już od dawna zajmuje się usunięciem tych szkodników z kieszki człowieka, lecz dopiero w ostatnim czasie zdolano wynaleźć niesomylny środek, a tym jest

Cudowny Vermipurgol Milka

(Pozwolenie nr. 913-6 6.1919) Stwierdzono statystycznie, że w ciepłych krajach na 100 ludzi 95 cierpi na te robaczki. Niech więc każdy używa tego środka chociażby tylko dla zabezpieczenia. Rodzice niech bronią życie swoich dzieci. Będą one zdrowe, silne i dobrze rozwijać się będą. Dorosli również czuć się będą zdrowymi i zadowolonymi. Do nabycia we wszystkich aptekach i w Laboratorium „Milka“ Pharmacia Esphinge — Kurytyba — Rua Commendador Araujo N. 7. Nie przyjmować nigdy podrzobionych środków lekarskich. Jedynie „Vermipurgol“, jest gwarantowany. Nigdy się nie dać skłonić do przyjmowania innego preparatu i zalecano często jako „także dobry“.

CASA HELVETIA

Fabryka posadzek i płyt kamiennych J. KOBIA THOMMENA

Pracownia i skład przy ul. Visconde de Guarapuava, 47 Kurytyba — Parana — Brazylja

Pierwszorzędna pracownia ozdób bułgawianych (ornamentos para construcções). Wyroby artystyczne z marmuru sztucznego, granitu, mozaiki etc. etc. POMNIKI I OZDROBY DLA GROBÓW

ESCOLA PRATICA DE COMMERCIO

Praktyczna Szkoła Handlowa Kurytyba — ul. Dr. Maricy N. 103 ob. Filja: Rio de Janeiro — rua S. Jose 106 Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, albowiem posiada zorganizowane biura dla nauki technicznej: tartakowej, handlowej i przedsiębiorstwa herwy matie. Kompletny kurs miesięczny. Nie wyciąga się egzaminu wstępnego. Wpisy mogą być ukutekcyjne każdego czasu. Uczy się także pisanie na maszynie

BRONCHITINA „CHAVES“ O VERDADEIRO ESPECIFICO DAS TOSSES

Mieczysław Gosławski Chirurg-Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki.

Wymowania i leczenia zębów bez bólu.

Od 8 do 11 i od 1 do 7

Rua Dezembargador Matta N. 6

CASA IDEAL ALBERTO C. ELIAS

CURITYBA, rua Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry) Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej obok rzeźni Garmatra

FILIA: Rua 15 de Novembro N. 31

Ogromny wybór obawia

wszelkiego rodzaju po cenach najniższych

Kalosz

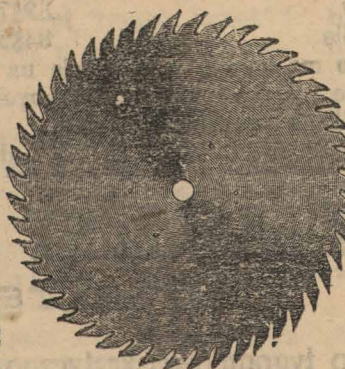
Wykonane na wzór trzewików do sznurowania BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE

Polska fabryka makaronu i kawy Sao Miguel

FIRMY GONTARSKI & SKA, Kurytyba Ulica Iguassu N. 246, Teefon N. 489 Skrzynka pocztowa 278, Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Księgarnia i Drukarnia

Antoni Rydygier & Cia. Limtd. RUA BARAO DO SERRO AZUL N. 6 CURITYBA. Księgarnia: Książki w językach: polskim, portugalskim i francuskim. Książki szkolne i pomoce naukowe dla szkół polskich i brazylijskich. Materiały piśmienne oraz książki handlowe dla wszelkich biur. Słownik Polsko-Portugalski. Drukarnia: Przyjmuje się zamówienia na roboty drukarskie i wykonywa się natychmiast po cenach bardzo niskich, w językach polskim i portugalskim. Dewocjonalja: Różańca, książeczki do nabożeństwa krajowego i zagranicznego wydawnictwa. Figury, figurki krzyżówki, obrazki, medaliki t. d. Posiada na składzie Elementarza K. Lecha.

CASAMETAL

Jose Hauer Junior e Cia, Kurytyba

Rua 15 de Novembro Nr. 44. Wielki skład żelaza i stali, w sztabach i w płytach sztab gwóźdź, rur, łańcuchów i ino-go żelazstwa do wozów. Wszelkiego rodzaju ziemniast i maszyny

Oleje, szkła, drud gładki i kolczasty, maszyny rolnicze i t. d. Nadchodzą codziennie transporty plugów

APTEKA TELL DROGERJA

SIGEL, ETZEL E CIA. KURYTYBA — ULICA 15 DE NOVEMBRO 98. Pod kierownictwem aptekarza K. Kleemanns.

Table with 4 columns: Fermento TELL, Karopel, Baby Powny i zagwarantowany, Vermicide TELL, Farly TELL. Each column describes a product's benefits.

REUMATOLIN. Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i wogóle wszystkie bóle w kościach i w mięśniach częściach ciała czyli muszkułów.

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PĘDKO SUMIENNIE I TANIO. Lekarstwa i preparaty kraj e i zagraniczne. Ból się po pa, ku

„Głos Polski“

Najstarsze pismo w Argentynie WYCHODZI W KAŻDĄ NIEDZIELĘ. Prenumerata roczna: 7 pesos argentyńskich. Adres redakcji i administracji: Calle PARAGUAY 4023 lub CASIL- LA CORREO 1038 — Buenos Aires — Argentina

Wiadomości ze świata

Rumunja

MROZY I WILKI. Prawie cała Rumunja nawiedzila silne mrozy. W dolnym biegu Dunaju pojawila sie gesta kra, utrudniajaca lacznosc okretowa. Z gor siedmiogrodzkich na niziej polozone okolice przeniosly sie wielkie stadta wilkow, ktore napadaja nie tylko na bydlo lub pojedynczych ludzi ale nawet na mniejsze osiedla.

Anglja

NIEMALE KŁOPOTY ANGLJI NA WSCHODZIE.

Spokój parlamentarnych obrad w Anglii zostal ostatnio zakłócony nieprzyjemnymi wiadomościami, jakie nadeszły z Iraku, którego król, Feysal, bawił przez jakiś czas w Londynie i nawet podpisał tu kilka traktatów.

Te właśnie traktaty ściagnęły na niego nienawiść nacjonalistów Iraku, którzy dotychczas popierali go w jego usiłowaniach.

Król Feysal, wyjeżdżając ubiegłego lata z kraju, przyrzekł nacjonalistom, że nie wcześniej wróci aż będzie miał z sobą traktat, zapewniający Irakowi zupełną niepodległość, członkostwo Ligi Narodów i zasoby na utworzenie narodowej armji. Tymczasem król Feysal wrócił z niczem.

Nominalnie Irak jest państwem niezależnym, ale król zgodził się na pięcioletnią zwłokę w zabiegach o członkostwo Ligi Narodów, zadawalniając się również obecnymi układami co do kwestji narodowej armji. Armja Iraku składa się z osobistej straży króla i wojskowej policji, będącej pod rozkazami angielskich oficerów. Niepodległości Iraku pilnuje silna eskadra angielskiej floty napowietrznej, znajdująca się w strategicznym punkcie Mesopotamji.

Naturalnie z takiego załatwienia sprawy nacjonalisti Iraku nie mogą być zadowoleni, bo oni chcieliby widzieć Irak tak niepodległym jak Turcja, Fejsja, czy Afganistan. Zachodzą obawy i to poważne o samego króla Feysala, który nie zdołał zjednać sobie sympatji u swych obywateli i ci powoli zaczynają go rionawidzieć.

Niemcy

ORZECZENIE ROZJEMCZE.

Ministerstwo pracy ogłosiło orzeczenie rozjemcze w sprawie zatargu w przemyśle metalowym jako obowiązujące wbrew sprzeciwom zarówno przemysłowców jak i robotników. Ministerstwo pracy ma prawo nadawania mocy obowiązującej orzeczeniem rozjemczym nawet w tym wypadku, gdy obie strony się sprzeciwiają. Obecne rozstrzygnięcie uzasadnione jest względami na dobro publiczne. Orzeczenie przewiduje podwyżkę 5 fenigów na godzinę. W ten sposób powróciło do pracy 800 tysięcy robotników, pracujących w przemyśle metalowym.

Japonja

ZWYCIEŚTWO OPOZYCJI.

Ostatni rezultat wyborów do parlamentu japońskiego dał większość opozycji, wobec czego należy spodziewać się ustąpienia rządu. Nie jest wykluczone, że rząd ustąpi dopiero po zwołaniu nowego parlamentu, to znaczy w ciągu dni 14. Opozycja otrzymała 216 mandatów, gdy w roku 1917 miała ich 189, partje rządowe otrzymały 217 mandatów, gdy w roku 1917 zyskały 222. Obie partje starają się pozyskać niezależnych.

Wiadomości z Polski

Jakie są obowiązki placówek zagranicznych.

Wychoź:aa z dn. 4 marca br.

w artykule wstępnym umieścił odczyt inżyniera Witolda Kosickiego z północnej Ameryki i dyskusję przeprowadzoną na temat tego odczytu. W dyskusji tej zabierali głos Dr Szawlewski, Dr. Vorzimmer, Dr. Jakóbkiewicz i p. S. T. Haczyński. Ten ostatni w swojej przemowie tak się wyraża.

Przy obsadzie placówek należy iść po linii polityki Marszałka Piłsudskiego w kraju — jednoczyć, łagodzić i pociągać duchowo ku macierzy. Bo trzeba wiedzieć że w myśl hasła Marszałka Piłsudskiego, skończył się wyścig krwi i żelaza, a zaczął się obecnie wyścig pracy, ułatwić wyścig pracy, polskiej naszym przedstawicielom na placówkach zgranicznych ku pożytkowi Macierzy i Wychodźstwa.

Prelegent, inżynier Kosicki, podzielać wywody p. Haczyńskiego podkreślił z całym naciskiem, że sprawa obsady placówek konsularnych nie jest bynajmniej obłądną, przeciwnie, wychodźstwo jest bardzo wrażliwe na to, jakich ludzi wysyła się zagranicę i jak konsulowie traktują wychodźców w osobistym zetknięciu się i jakie usługi oddają na polu gospodarczego zbliżenia wychodźstwa i Macierzy.

Odczyt wywarł silne wrażenie na polu gospodarczego zbliżenia wychodźstwa i Macierzy.

Przyp. Red. Takie opinie wyrażono na odczyt, którego słuchały setki wybitnych osobistości. A czy takich przedstawicieli przysyłają nam do Brazylii? Za odpowiedź niech posłuży nasza kampanja przeciw złym przedstawicielom.

Mądry apel biskupa Śląskiego.

Biskup Śląski ks. Lisiecki wydał do duchowicństwa diecezji śląskiej oświadczenie, w którym stwierdza, że hasła księży biskupów, wzywające wszystkich katolików do zjednoczenia się przy wyborach, prze-

brały bez większego odczucia (!) Biskup nakazuje kapłanom by nie wpływali na sumienia wyborców i stwierdza, że nie jest ich rzeczą głosić hasła wyborcze.

Biskup sprzeciwia się wreszcie akcji politycznej ze względu na powagę władzy duchownej i stwierdza, że obowiązkiem władzy tej jest stać ponad partjami, strzec praw Kościoła i w myśl artykułu 12 Konkordatu zgodnie z przysięgą duchowieństwa na wierność Rzplitej, szanować z zupełną lojalnością rząd, ustanowiony przez Konstytucję.

Wybory do Senatu.

Wybory odbyły się spokojnie. Pomimo dokuczliwego zimna 50 procent wyborców głosowało. Na Górnym Śląsku 60 proc. głosowało a w Poznańskiem 90 proc. Liczbę senatorów zdobyły następujące partje:

- Blok współpracy z Rządem 44
- Polska Part. a Socjalistyczna 10
- Chłopskie Stronnictwo Radykalne 7
- Narodowa Partja Pracy 7
- Ukraińcy »Selrob« 1
- Stronnictwo chłopskie 3
- Zwzci galicyjski 1
- Mniejszości narodowe 21
- Socjaliści — rusini 1
- Nar. dowa Demokracja 9
- Piast i Chrześc. Demokr. 6
- Partja Korfańtego na G. Śląsku 1
- Komuniści 0

Dewey ma Rozwiązać trudny problemat.

Amerykański doradca finansowy Dewey, otrzymał następujący list

Kolonja „Santa Barbara”

5500 lotów po 10 alkiexów

Polozenie: Na lewym brzegu rzeki Iguaasu, w niedalekiej odległości od stacyj kolejowych Porto União i União da Victoria. Doskonała droga automobilowa: Porto-Victoria-Manguairinha.

Ceny: 1 lot 10-cio alkiexowy od 1'700\$000 do 2'500\$000. Ziemie do uprawy — lasy piajorowe — herwale.

Informacje: Biuro »Empreza Colonizadora St. Barbara União da Victoria — rua Visconde de Nacar 33.

CZYTAJCIE I ROZPOWSZECHNIJCIE „GAZETĘ POLSKĄ“

JAN CHOROŚNICKI

Noworoczna przygoda

(Dokończenie)

Zrobiło mu się wesoło, rażno a nawet w przerwach tańcu z przyjemnością słuchał dowcipów swego rywala, którego otaczał rój mężczyzn i kobiet. Gdy się zbliżyła pójnoe Maneco był u zenitu dobrego humoru, a gdy wszyscy poszli sobie życzyć dobrego Nowego Roku wotując »Boas Entradas« i klepiąc się po plecach przypomniał sobie, że widział raz w Kurytybie, jak w sali balowej gaszono światło elektryczne na uroczenie zmiany roku. Skosztował więc rozławiony Pichu ku lampie naftowej i poczył ją przykreć. Dobrze wychowany Sen Pedrinho, sądząc, że to atentat przeciw moralności i dopatrując się w tym czynie obrazy obecnym kobiet zaprotestował z irytacją przeciw takiemu postępowaniu.

Nie jednak nie pomógł; podchmielony kupiec, z uporem pijanego, majstrował zapalczywie koło lampy to przyświecając to rozjaśniając światło. Rywał jego widząc, że tu nie pomogą czcze słowa, przystąpił do czynu. Wyrwał z pasa swój bluzyczny rewolwer i rozpoczął regularny ogień skierowany ku osobie naszego bohatera. Ów zaś sądząc że są to wiwatowe strzały poczył rzyść za każdą salwa stentorowym głosem: V.vat, jeszcze raz! Dziribiribi, hurra! Zdumiony Sen Pedrinho, nie rozumiejąc tej wesołości, celował starannie i walił w szalejącego Maneka, niby w jasną świecę. Wreszcie zdumienie jego pogłębiło przerażenie w podziw a w końcu w przerażenie! Zapewne ten wrzeszczący gbur to jakiś potężny czarownik, którego kule nie mają siły.

Zbladł, kroplisty pot okrył mu czoło, rzucił na ziemię dymący się rewolwer i wybiegł z domu, by zniknąć w ciemnym gęstcu boru.

Na całe to zdarzenie patrzyły się zachwycone oczy Sziki, która przecież znalazła tego czego szukała: człowieka o nadprzyrodzonych właściwościach, słowem bohatera podobnego do opisywanych w romansach czarowników i rycerzy.

Nazajutrz około południa, gdy zmęczony Arystoteles otworzył oczy i zaczął kawy na pół z kaszasa, by zobaczyć ty dom wymiarkiem, nie miał czasu go naprzestąpić nocy,

piękną dziewczę, podając mu uspokajający napój, wyszeptala cała rumiana od wiatdu, niby palma ozłocona różowym promieniem zachodzącego słońca: — »Papai qiero casar-me com Maneco. Po południu zgodzono dotrzeć się szczęśliwego młodziana. Obyła się luźna uroczystość zarczyn, w której brali udział, prawie wszyscy goście obecni na wieczorejszej uczcie. Wieszano szczęśliwej parze, a nie szczędnego nagan i przytyków osobie Seu Pedrinha, który znika jak k-nfóra

Wreszcie Cara Suja taką wygłosił przemowę w której dał folge uczuciom wszystkich obecnych. Co się tyczy naszego przyjaciela Maneka i jego uroczej narzeczonej, córki znanego i poważanego męża, jakim jest Arystoteles, to możemy tylko przyklasnąć temu związkowi. Ale stał się tu wczoraj niemiły fakt i sądzę że wszyscy amigos e visinhos są mego zdania.

Należy wykluczyć z naszego grona Seu Pedrinha, który okrył nas tutaj, mészkańców tego boru wieczną h śnog. Nnguem vai mais respeitar o homem. Jeżeli widział że kule nie mają siły naszego szanownego a tak sympatycznego przyjaciela, powinien był, miast usiekać jak trwożliwa cotia przed piastem dobyć fakona i spróbować czy skóra jego również jest nieczuła na pchnięcie ostrza jak na strzały. Nie inaczej postąpił by każdy z tu obecnych. Nie ma co mówić, młodzież dzisiejsza niewieścieje, krótko mówiąc, psuje się świat!

Łzy Matej Żorzety.

Na placyku przed więzieniem stał wzburzony tłum Luźziska głośno wykrzykiwali, wymachiwali rękami, mówili wszyscy naraz.

Jakis opasły, rudy, jak marchew, rzeźnik ryczał tubalnym głosem:

— Simoni wdarł się kiedyś do mego sklepu i odrazu — łap za kasę!

— Boże! — zawołała staruszka pończosznicza. — No i co? Co?

— O, gdybyście słyszeli, jak ja z nim rozmawiałem — ryczał rzeźnik. — Usiekatem dopiero wtedy, gdy wyjął rewolwer... duży, czarny rewolwer...

— No i co? Co? — nacierała pończosznicza

— Prawdopodobnie usiekatem, a m ni ten usiekł, zabrawszy...

kasę — odparł grzmącym głosem rzeźnik. — Spryciarz to, oho! Spryciarz!

— Simoni był spryciarzem, bo teraz już — po nim! — zauważył błady młodzieniec o ponurym oczach.

Rzeźnik i inni obejrżeli się.

— Istotnie, istotnie — był, na szczególę, — był, bo teraz niema już — Simoni! — odezwał się wysoki i cienki, jak tyka, farmaceuta z narożnej apteki.

— Na sprytniejszych ludzi zabie a wściekła »czerwona wdowa« — rzucił na pozór niedbalym głosem błady młodzieniec.

— Niech nas Najświętsza Pani z Lourdes chroni od tych spryciarzy! — zawołała pończosznicza, wznosząc oczy ku zadmionemu niebu.

— Dlaczego obywatel tak wzdycha po tym oprysku? — ryknął nagłe rzeźnik, podpierając się w bok.

— Istotnie! To — ciekawie! — przedciągnął zlekka zacinając się na »ie, aptekarz. — Może któryś z jego bandy?

— Zawołaj policję, niech się wyleg tymuje! — poradził wyszarzaty, zgorzkniały urzędnik-emeryt.

Znowu rozległy się krzyki, w powietrzu zamigotały ręce, drapieżnie polyskiwały oczy.

— Jestem nauczycielem ze szkoły przy św. Jacku — oznajmił spokojnie młodzieniec.

— Prawdą! — pisnęła jakaś wyrobnica. — Toż to pan Gaillard! Proszę pana, jak się sprawaują moje chtopaki? Tym się uspokoił odrazu. Zapomniał po chwili o swoich pogroźkach, zaczęto mówić o ostatnich napadach Simoni.

Tylko farmaceuta podszedł do nauczyciela i zapytał:

— Jaktó? Pan uważa Simoni za najsprytniejszego?

Kilka osób usłyszało to pytanie i obstąpiło rozmawiających Gaillard zmarszczył brwi i odpowiedział sztyderezym głosem:

— Przecież, w naszym życiu najsprytniejszym jest ten, kto umie prędko i dużo zarabiać. Takim był Simoni. On wpadł do sklepu lub banku, brał i był bogaty...

Tymczasem. Błady młodzieniec wycofał się i wkrótce znika za regim ulicy

— Specjalista jakiej burknął rzeź — O! wszyscy tacy — Co się tu stało, panowie? — na

gle zapytała jakaś wystrojona pani, wyskakując z powozu

Męczyłom odrazu oczy się roziskrzyły na widok nieznanomej. Ich wejżenia pieściły pukle jasnych włosów, opuszczonej na arobne, różowe uszy, zatrzymały się pożądliwie na wykarminowanych ustach kobiety, lu bieżnie ogarnęły bujną pierś i kształtne biodra.

Stare mrowie kobiet przedmieścia spoglądało z zawiścią i niechęcią na jedwabny płaszcz, modny kapelus i różowe pantofelki bogatej damy.

— Nie szczególnego, proszę pani! — odezwał się, ukazując w uśmiechu zgnite zęby, farmaceuta. — Przed chwilą gilotynowano Simoni, bandytę. Nie czytała, pani, w dziennikach?

— Ależ naturalnie, naturalnie! — wykrzyknęła dama. — Gdzież on jest? — Cito już odstawiono do więzienia — odpowiedział emeryt.

— Jaka szkoda! — zawołała piękna pani. — Tak chciałam widzieć to! Spóźniłam się.

— Ha trudno! — zaśmiał się rzeźnik. — »Czerwona wdowa« nie czeka.

Mówiąc to, wskazał gilotynę. Właśnie wiązano ją już na podwórzu więzienne. Dziwnie i złowrogo żarzem kołysała się nad tłumem ohydna maszyna, niby jakiś cudaczny ptak o długiej szyi, pozbawionej głowy.

Dama pobiegła dalej. Przocisnęła się przez tłum, otaczający miejsce stracenia, i nagie ujrzała kałużę krwi.

Ostrożnie, kokieteryjnie a stąpsząc drobno różowymi pantofelkami po kamiennych bruku, pochyliła się i umoczyła we krwi koronkową chusteczkę.

— To smulec szczęścia! — rzekła z drżnięciem śmiechem, robiąc fałszywą, zawydzoną minkę.

Wkrótce placyk przed więzieniem opustoszał. Ludziska powróciło do swoich sklepów, straganów i warsztatów,

ciesząc się, że wieczorem przy kolacji zabawią domowników ciekawymi szczegółami stracenia bandyty.

Tylko przy matym, stętym wodotrysku pozostała jakaś skulona postać.

Była to młoda dziewczyna. Nasuwała na głowę chustkę i, zacisnąwszy twarz w dłoniach, eicho płakała.

Spostrzegł ją chtëpak, pomagający grubej babie w straganie z kwiatami. Podbiegł i zapytał:

— Czego płaczesz, Żorzeto? Podniosła zalszawione oczy i szepnęła:

— Simoni nie żyje... On był dla mnie bardzo, bardzo dobry!

— Znałaś go? — zdziwił się chtëpak.

— Widziałam go raz jeden! — odparła z jękem. — Wtedy, gdy umarła mamusia.

— Siedziałam tu na tem samem miejscu i płakałam. Simoni, przechodząc, spojrział na mnie i rzucił mi bukiecik fiołków... Powiedział wtedy łagodnym głosem: »Nie płacz, mate, życie jest krótkie, nie warto teź...«

Zoręta skuliła się i, woinawszy głowę w ramiona, słuchała zaczęła.

W grudniu roku 1927 opłacili prenumeratę:

Za rok 1928 po 14\$000: Jan Wypych, Juljan Głus, Stan. Blaszkowski, Stefan Burdziński, Albin Klos, Ign. Strzałkowski, Smył Litwiń, Jan Szpunar, Jakób Senderowski, Franc. Długosiński 78, Wojciech Pleszak, Jan Romanowski, Ludwik Szuber, Rom. Klosowski, Stef. Witołowski, Tom. Woiski, Szepean Hańc, Józef Bojanowski, Feliks Nowak, Jan Majewski, Józef Karpiński, Józef

Pijolo

„ASTRA - PILSEN“

Piwo nie doścignione w swoim smaku

Bozmaitości.

POSKROMIONE BAJADERY.

W mieście wschodnio indyjskim Baroda, wybuchił szczególnie zatarg pomiędzy tancerkami, t zw. bajaderami, a pracami tego miasta. Jedną z zamężnych właścicieli pralni w Barodzie, zenitc syna, pagnął, aby wesele było uświetnione przez taniec jednej z najgłośniejszych bajader miejscowych, której szaty i bielizna prane były w jego pralni.

Zaangażowana tancerka, przybyła do domu rodziców panny młodej, gdy wszakże wśród zebranych poznała swego pracza, odmówiła stanowczo tańczenia wobec człowieka, należącego do niższej, niż tancerki, kasty — i opuściła wesele.

Świadziwszy się o tem, pracze Barody zawrzeli gniewem, zwołali wiec i uchwalili nie prac odjąć szat i bielizny tancerki. A ponieważ żyjemy w czasie radiotelegrafu, rozesłali tę uchwałę radiotelegraficznie po całych Indjach.

Bajadery zwrócili się wobec tego do władz z żądaniem interwencji, władze jednak oświadczyły, że nie w tej sprawie poradzić nie mogą, nie pozostało tedy tancerkom nic innego, jak tylko zabrać się do prania.

Ale w upalonych Indjach jest to praca ciężka i częsta, niebawem więc bajadery miały jej dosyć i wszczęły rokowania z obrażonymi praczami.

Pracze zgodzili się w końcu na zapieczętowanie strajku, ale pod warunkiem, że bajadera, będąca przyczyną zajęcia, da przedstawienie bezpłatne swej sztuki choreograficznej dla pracy całego miasta Barody.

Skonfundowana tancerka musiała ten warunek przyjąć. Pracze jednak okazali się wspaniałomyślnymi — przeciwnikami, bo po występie

offiarowali poskromionej bajaderze 300 rupji (około 600 złotych), jako dowód uznania dla jej sztuki. I znów spokój panuje w Barodzie.

PIES NA KRZE LODU ZNALEZIONY ŻYWI.

Biały pies, rasy collie, którego starano się uratować z kry lodu na jeziorze St. Clair przez dwa dni został wreszcie z wielkim wysiłkiem i narażeniem życia ludzkiego wyratowany, żywy, lecz nogi jego ciśla były zupełnie przymarznęte do kry lodowej. Dla zaoszczędzenia mu cierpień usiłowano biednego psa zastrzelić na brzegu.

Pies został ocalony przez Emmetta Pentecosta, który ujrzał psa na krze lodu w oddaleniu pół mili od brzegu. Pies był zupełnie przymarznęty do kry, lecz miał jeszcze na tyle siły, by szczekać i skomleć błagalnie o ratunek.

Pentecost, który nie zważając na niebezpieczeństwo udał się w łodzi do skomlejącego psa musiał go przy pomocy siekiery wyrwać z lodu. Po stoczeniu walki z szalejącą natenczas burzą i silnym wichrem Pentecost dopłynął szczęśliwie na płytką wodę poczem wyniósł zmarznętego psa, na brzeg. Okazało się później, że pies należał do Franka Stanley'ego, który brał udział w ratowaniu psa, nie wiedząc nawet, że to jego pies i który już poprzednio strzelał do psa na daleką odległość, gdy okazało się, że wyratowanie psa jest prawie niemożliwe. Natenczas strzelił jego chybiały. Pies zginął z domu przed czterema dniami twierdził Stanley. Został on uniesiony na krze lodowej podczas wichru o sile 60 mil na godzinę.

Suknie będą dłuższe. Kolana pod żadnym pozorem nie mogą być widziane wieczorem. — Taki dekret został wydany przez królów mody w Paryżu, gdzie rozpoczęła się wystawa strojów na wiosnę i na lato.

Spodniczki do noszenia w dzień będą również przedłużone, tak aby kobiety siedząc mogły zakrywać kolana. Wieczorowe suknie są coraz dłuższe, a nieraz sięgają do kostek i są przeważnie robione z tafelty.

Linja pasa jest ciągle przedłużana, ale ciągle są pogłoski, że wróci do normalnego stanu. Taffeta jest uważana za najmłodniejszy materiał na wieczorowe, a nawet i na dzienne stroje. Francja przyjechała od Ameryki jeden kostium. A jest nim tak zwany "tailored suit", czyli spodniczka i żakiet do wyjścia.

TURCZYNIKI W KONTESKCIE PIĘKNOŚCI.

Turcja do tego stopnia się zmodernizowała, że ostatnio odbył się tam kontest piękności i to bez żadnych poważniejszych zamieszek, jak podają otrzymane wiadomości. Przystojne córki i matki turczenki, które do niedawna nie śmiały odsłonić swych twarzy na ogólny widok, paradowały przed publiką w kontescie piękności w hotelu w Konstantynopolu.

Maoaater kontestu nie mógł jednak zdecydować się na dokonanie kontestu ponieważ większość kontestantek była tegiej budowy a dzisiejsi turcy nie przepadają już więcej za tłustymi kobietami. Gdy kontestantki zaczęły paradować wśród widzów podniosły się okrzyki "chcemy widzieć szczupłe piękności." Ponieważ szczupłych nie było pomiędzy kontestantkami, maoaater zmuszony był zaprzestać kontestu bez wydania decyzji.

SIEDMIORO DZIECI NA KRZE LODOWEJ.

Około godz. 5 popoł., gdy zapadał już zmrok bawilo się w niemieckim porcie Wilhelmshafen siedmioro dzieci na wielkiej krze lodowej. Nagle nadpłynęła fala morska, która odepchnęła krę od brzegu i uniosła ją ze sobą na pełne morze. Pierwsze próby ratunkowe speliły na niczem.

Około godz. 6 popołudniu posterunki megafoniczne słyszały jeszcze rozaczliwe krzyki dzieci ze znacznej odległości.

Dopiero około godz. 8 wieczorem dowództwo portu zesłało morze morskie pogotowie ratunkowe. Na poszukiwanie nieszczęśliwych dzieci wysłano holownik z warsztatów okrętowych, który starał się zwrócić uwagę dzieci przez rzucanie rakiet. Na brzegu ustawiono liczne reflektory, oświetlające wzburzone morze. Wysłano również okręt wojenny "Schlesien", zaopatrzony w potężne reflektory.

Marynarka wojenna dokładała wszelkich sił aby dzieci uratować. Na skutek zburzonego morza krążnika z oczu załodze torpedowca "Schlesien". Dopiero drugi okręt wojenny "Hela" bawiący na morzu i powiadomiony drogą radiową o nieszczęściu wszczął poszukiwania. Na pełnym morzu reflektory znalazły dzieci, utrzymujące się wprost cudem na krze, która rozlała się wkrótce na dwie części. Dzięki bohaterstwu wysiłkom załogi okrętu "Hela" uratowano najpierw troje dzieci na jednej krze, a w dwie godziny później ocalono resztę rozbitków.

KOPALNIA PALI SIĘ PRZEZ 70 LAT.

W roku 1857 zapaliły się pokłady węgla (twardego) w kopalni Summit Hill. Schuykill County w Pensylwanii i od tego czasu inżynierowie usiłowali bez skutku ugasić ten pożar. Kilka razy zalano całą kopalnię wodą, a następnie wodę wypompowano, lecz ogień nie dał się ugasić.

Obecnie Samuel D. Warriner prezydent Lehigh Coal and Navigation Co. oświadczył, że inżynierowie wynaleźli nowy sposób ugaszenia pożaru i sposób ten będzie w najbliższym czasie wypróbowany.

Gdyby udało się opanować ogień, to można by ocalić 15,000,000 ton twardego węgla.

NOWA BRÓŃ WOJENNA PRZECIWI AEROPLANOM.

Chociaż wszędzie i wszyscy starają się wynajdywać sposoby, by zapobiedz nowym wojnom, nowa wynalazki do celów wojennych znajdują również aprobatę Departament wojny ogłasza przyjęcie nowo wynalezionego broni palnej, 105 milimetrowego "anty-powietrznego działka, które wyrzuca piętnaście naboży w minutę na wysokość prosto do góry 12 000 jardów, czyli prawie siedm mil. Chociaż ten nowy wynalazek nie zastąpi w zupełności trzycalową artylerię przeciw atakom powietrznym, będzie on korzystnie służył jako broń pomocnicza.

KANDYDAT CYGAŃSKI DO SEJMU POLSKIEGO.

Polska będzie miała pierwszego cygana członkiem Sejmu, jeśli zostanie wybrany Michał Esen, "król cygański".

Wybór jest zapewniony, gdyż ma on poparcie 25.000 wyborców cygańskich, którzy w tym roku po raz pierwszy wysunęli swego własnego kandydata. Mieli oni prawo do wydrukowania całej listy kandydatów, ale zgodzili się skontentować swe wysiłki na swego "monarchę".

SKRUPULATNY.

— Panie kasjerze, chcę dla synka kupić bilet, ale nie wiem, czy cały wziąć czy pół?

— Jeśli nie ma siedmiu lat, to pół wystarczy.

— Kiedy widzi pan, jechał będzie dwie godziny, a on już za godzinę skończy siedm lat.

U LEKARZA.

— Tylko dzięki silnej kompleksji wyszedł pan szczęśliwie z tej choroby.

— Ach, tak doktorze? To w takim razie panu doktorowi nic nie jestem winien?

Szymański, Alojzy Szlachta, Andrzej Starosta, Franc. Marszałkowski, Witold Bojanowski, Andrzej Karasiak, 78, Marcin Wróblewski, Antoni Petrykowski, Antoni Doraczynski, Jan Biśsek, Jan Pomajewski, Józef Mielniczek, Jan Tomaszewski, Jan Błażejowski, Michał Kruk, Józef Budniak 98500, Edm. Saporski, Piotr Beściak, Wład. Cichoń, Franc. Żorajczyk 48, Ks. J. A. Peres 128, Fr. Czaja, Antoni Strychalski, Paweł Simula, Józef Szymanek 288, Józefa Dytz 108, Theofil Geppert, Andrzej Dziecinny, Franc. Pietraszek, Stan. Orłowski 18, Romuald Wiśniewski, Ad. Bigunas, Józef Mioducki, Stan. Waryszak, Jan Kędziarski, Adam Franckowiak, Franc. Mielczarski, Franc. Grochowski, Jakób Szydłowski, Antoni Nalepa, Antoni Cieślak, Jan Pianowski, Jan Zeglin, Ign. Kolec, Wład. Wypych, Józef K. Sawicki 88, Jan Kęstikowski, Jan Obrzut, Paweł Teraszkiewicz, Wójciech Gwałak, Aleks. Brzoski, Michał Karpiński, Kat. Pronieska, Jan Gerszewski, Franc. Franczak 78, Jan Mitzuk 78, Szecepan Kuchenny, Michał Zaba 28, Szecepan Trojanowski, Wójciech Panek, Stan. Wypych, Piotr Kruk, Sylwester Jabłoński, Antoni Kropas 48, Wł. Korc, Wacław Waliszewski, Gabriel Muszyński, Kazim. Maculewicz, Mikołaj Mikołajczyk, Fryd. Piątkowski 108, Marcin Rybarczyk, Henryk Wagner, Józef Kulaga 86, Michał Wotoszyn 98, Franc. Wardziński, Michał Leśniowski, Jan Mordaski, Darjusz Dergint, Józef Klęk, Józef Kudawiec, Wasyl Szugon, Antoni Ratkiewicz, Franc. Lisiewski, Franc. Ostrowski, Jan Kłos, Piotr Mliek, Franc. Karpinski, Józef Cnybior, Regina Kowalska, Adam Petrykowski, Jan Wierzbicki, Paweł Zajac, Lucjan Stasiak, Stan. Tomczak, Józef Melzer, Ks. T. Drapiewski, Józef Nowicki, Kazim. Racki, Wład. Leśniewski, Wincenty Jateczak, Fern. Maurycy, Antoni Kaliszak, Wład. Petliński, R. man Maliński, Jan Niemiec,

Franc. Andres, Karol Iwanicki, Władysław Wierzyński, Ludwik Koczkodaj, Jan Iwanko, Wacław M. Wiśniewski, Sylwester Michalak, Wład. Praznycki, Franc. Kulakowski, Jan Faliński, Luiz Ledue, Leopold Mroczkowski. C. d. n.

ASTMA Lekarstwo Reyn-gate dla raucykalgonego leczenia astmy, infuency, kataru, kasza gwałtownego, duszności i t. p. jest medykamentem wielkiej wartości, spreprowanym wyłącznie z roślin. Jest płynem, którego używa się 30 kropel w wodzie ocukrzanej — rano w południe — i na wieczór. Zobaczenie świadectwa znajdujące się przy flasce. Do wiadomości: Cena pudełka 12\$000 paczka — polecone 15\$000 Zamówienia skierować należy do J. de Carvalho, głównego agenta w Rio de Janeiro — Caixa postal 1724

COSULICH
Towarzystwo okrętowe w Trjesecie
Karty okrętowe „de chamadas“
z Europy do Brazylii

Znakomicie urządzone pośrednictwo w zamówieniach kart okrętowych „de chamadas“ z głównych miast Europy, szczególnie z Polski.

Agencja Centralna w Warszawie: **COSULICH LINE**
ul. Świętokrzyska Nr. 25

Podróż między Brazylią i Europą pierwszorzędnymi statkami transatlantycznymi: „Saturnia“ największy i najszybszy w świecie okręt motorowy i „Malta Washingten“ tudzież z wszelkim komfortem urządzone statki „Belvedere“ i „Atlantia“ Najbliższy odjazd z Santos do Europy: „Saturnia“ 15 grudnia. Inne odjazdy: 17 lutego, 6 kwietnia, 27 maja.

Główni Agenci Anonimowego Towarzystwa Martineli: S. Paulo — Rua 15 de Novembro, 35. Santos — Rua 15 de Novembro, 34
ŻADAC INFORMACJY U JOAO NOCITI
Caixa Postal 248 — Rua Marechal Deodoro, 63 — w Kurytybie

Republica e America
W sobotę dnia 7 kwietnia
Wspaniały film, który jest prawdziwą fabryką śmiechu

Rekruci

Produkcja nadzwyczajna w 7-miu olśniewających aktach, przedstawionych przez „Metro Goldwyn Mayer“.
Głównymi wykonawcami tego filmu są oddani sztuce znakomici artyści George K. Arthur i Karl Dane

W najbliższych dniach
Ben Lyon Lia de Piete i Lois Moram w nadzwyczajnej zadziwiającej produkcji (Program Serrador)

Pokusa
Film niezwykle sensacyjny i pięknie uscenizowany

Acosmalte
G A R A N T I D O

Naczynia (z żelaza, lane, emaljowane wewnątrz na szaro! Są to jedyne naczynia, które opierają się niszczącej sile ognia nawet przy smażeniu potraw.

Uważajcie i a zieloną markę z napisem „ACOSMALTE GARANTIDO“ która jest przyklepiona na każdym garnku

NIE ROZBIJAJĄ SIĘ, NIE PEKAJĄ, ANI NIE KRUSZY SIĘ EMALJA.

Przy gotowaniu nie przypala się ryż ani inne potrawy. Naczynia te lane, emaljowane są z tego powodu godne polecenia, że są ekonomiczne, trwałe i higieniczne. — Specjalne korzyści z użycia naszych garnków: Prędko się ogrzewają, odporne na ogień nadają się też dla kolonii, bo są bardzo tanie i trwałe jak jakikolwiek inne.

SPRÓBUJcie!
Garnki te są do nabycia we wszystkich większych sklepach.

Industrias Reunidas „ALBA“ S. A. - Rio
BACZNOŚĆ PRZED NASLADOWNICTWEM!

ROZCZNI... do Ame...
Drobne op... raz 3000...
Większe... za 1...
Rocznie og...
Zmow...
Pomiędzy...
szło do p...
uch war...
tęczyń...
zmowy p...
wszystkie...
wały pom...
jęcia jedn...
re temu j...
łożenia g...
go i po...
Orientacj...
miecka i...
kę samod...
od warun...
wskutek...
stwami,
może i p...
polityką...
ją już dz...
To też k...
już nawe...
kiarowan...
raczej o...
maras zo...
ce swego...
miecką.
żowy pol...
nem, za...
ciągu dw...
tat hand...
dowodem...
cjalnym...
skich ni...
których...
dopodobi...
stało po...
blicznej...
Stal si...
ba się li...
nie koni...
nikna. T...
nowicj...
darzeń p...
nych ko...
Przyj...
Niemc...
litewski...
rokowan...
demarac...
sprzymi...
rytorjum...
tyczne...
nabierze...
tak w...
fantasty...
sem P...
chwili...
co do...
w nocie...
dopodobi...
zmierzaj...
rokowan...
Ligi N...
pozwola...
widown...
lityka p...
ścią i p...
skoków...
przeszk...
wym...
Každy...
nego st...
brzegam...
go półn...
podaroz...
trudne...
polityk...
Istnie...
mienia...
stwa p...
polsko...
na mys...
mienia...
Czego...
kaja, c...
poparci...
wie, ch...
kóra,
tarzac...
Niemie...
kojowy...
katastr...
torjaln...
zrujno...
mu, p...
gactw...
zroda...
n e uie